

V Bruselu dne 9.1.2013
COM(2012) 795 final

**SDĚLENÍ KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU, RADĚ, EVROPSKÉMU
HOSPODÁŘSKÉMU A SOCIÁLNÍMU VÝBORU A VÝBORU REGIONŮ**

AKČNÍ PLÁN PODNIKÁNÍ 2020

Opětovné probuzení podnikatelského ducha v Evropě

OBSAH

1.	Výzva, jíž čelíme – více podnikatelů pro Evropu	3
2.	Pilíř akčního plánu 1 – podnikatelské vzdělávání a odborná příprava na podporu růstu a zakládání podniků.....	6
2.1.	Nová východiska: rozšíření záběru a zvýšení kvality podnikatelského učení... ..	6
2.2.	... a nové hranice: vysokoškolské vzdělávání v oboru podnikání	6
3.	Pilíř akčního plánu 2 – vytváření prostředí, ve kterém se mohou podnikatelé rozvíjet a růst.....	8
3.1.	Lepší přístup k financování.....	8
3.2.	Podpora nových podniků v rozhodujících fázích jejich životního cyklu a pomoc v jejich růstu.....	10
3.3.	Uvolnění nových podnikatelských příležitostí v digitálním věku.....	14
3.4.	Snazší převody podniků	16
3.5.	Obrácení nezdarů v úspěch: druhá šance pro čestné úpadce.....	18
3.6.	Regulační zátěž: jasnější a jednodušší pravidla	19
4.	Pilíř akčního plánu 3 – vzory a oslovování specifických skupin.....	22
4.1.	Nový způsob vnímání: podnikatelé jako vzory.....	22
4.2.	Nové horizonty: oslovení žen, seniorů, migrantů, nezaměstnaných, mladých lidí....	23
4.2.1.	Ženy.....	23
4.2.2.	Senioři	25
4.2.3.	Podnikatelé z řad migrantů.....	25
4.2.4.	Nezaměstnaní, zejména mladí lidé.....	27
5.	Závěry	28
	Příloha: Klíčová opatření Komise	29
	Příloha: Akční plán podnikání 2020 - opětovné probuzení podnikatelského ducha v Evropě	29

SDĚLENÍ KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU, RADĚ, EVROPSKÉMU HOSPODÁŘSKÉMU A SOCIÁLNÍMU VÝBORU A VÝBORU REGIONŮ

AKČNÍ PLÁN PODNIKÁNÍ 2020

Opětné probuzení podnikatelského ducha v Evropě

Od roku 2008 trpí Evropa důsledky nejzávažnější hospodářské krize, jakou nezažila za posledních 50 let. Poprvé je v Evropě více než 25 milionů nezaměstnaných a malé a střední podniky ve většině členských států se ještě nedokázaly dostat zpět na svou předkrizovou úroveň.

Již před současnou hospodářskou a finanční krizí čelila evropská ekonomika strukturálním problémům, pokud jde o konkurenceschopnost a růst, jakož i překážkám podnikání. Řada z těchto problémů přetrvává, nicméně krize zafungovala i jako katalyzátor zásadních změn a restrukturalizace. Změnami prošla za posledních deset let i světová ekonomika. Rychle rostoucí poptávka a výroba na globálních trzích vyvinula tlak na dodávky zdrojů a energie, což vedlo ke změnám ve struktuře nákladů evropských podniků, jelikož řada z nich je na dovozu těchto komodit závislá.

Strategie Evropa 2020 na tuto situaci zareagovala položením základů budoucího růstu a konkurenceschopnosti, které by měly být inteligentní, udržitelné a podporující začlenění a které by se zabývaly hlavními úkoly, kterým naše společnost čelí. Náprava problémů z minulosti a nasměrování budoucnosti EU na cestu udržitelnějšího růstu je společnou odpovědností členských států a orgánů EU. Díky uznání skutečnosti, že naše ekonomiky jsou úzce provázané, nyní EU přetváří svou správu ekonomických záležitostí s cílem zajistit lepší politické odpovědi na současné a budoucí otázky.

Evropa potřebuje víc podnikatelů, aby se navrátila k růstu a vyšší míře zaměstnanosti. V návaznosti na přezkum iniciativy „Small Business Act“ pro Evropu z dubna 2011 a sdělení o průmyslové politice přijaté v říjnu 2012 stanoví navrhovaný akční plán obnovenou vizi a řadu opatření, která by měla být přijata na úrovni EU i členských států s cílem podpořit podnikání v Evropě. Plán vychází ze tří pilířů: rozvoj podnikatelského vzdělávání a odborné přípravy; vytvoření správného podnikatelského prostředí; vzory a oslovování specifických skupin.

1. VÝZVA, JIŽ ČELÍME – VÍCE PODNIKATELŮ PRO EVROPU

Podnikání je mocnou hnací silou hospodářského růstu a vytváření pracovních míst¹. Díky němu vznikají nové společnosti a pracovní místa, otvírají se nové trhy a pěstují se nové dovednosti a schopnosti. Například v oblasti průmyslu je proto pro rychlý rozvoj šesti nových odvětví růstu uvedených ve sdělení Komise o aktualizaci průmyslové politiky podnikání

¹ K informacím o potenciálu podnikání, pokud jde o vytváření pracovních příležitostí, viz sdělení Komise „Na cestě k hospodářské obnově vedoucí k intenzivnímu růstu pracovních míst“, COM(2012) 173 final ze dne 18. dubna 2012.

zvláště důležité². Díky němu získávají ekonomiky na **konkurenceschopnosti a inovativnosti** a podnikání má i zásadní význam pro dosažení cílů řady evropských odvětvových politik³. Obchodní využití nových nápadů zvyšuje produktivitu a vytváří bohatství. Bez pracovních míst v nových podnicích by byl průměrný čistý růst zaměstnanosti záporný⁴. **Nové společnosti**, zejména malé a střední podniky, **představují nejvýznamnější zdroj nových pracovních příležitostí**. Každý rok v Evropě vytvářejí více než 4 miliony nových pracovních míst⁵. Přesto se tento motor obnovy zadržává. Od roku 2004 **klesá** ve 23 z 27 členských států EU **podíl lidí, kteří upřednostňují samostatnou výdělečnou činnost před zaměstnaneckým poměrem**⁶. Zatímco před třemi lety preferovalo samostatnou výdělečnou činnost 45 % Evropanů, nyní **tento podíl klesl na 37 %**⁷. Naproti tomu v USA a Číně je toto procento mnohem vyšší: 51 %, resp. 56 %. **Nově založené podniky v EU navíc rostou pomaleji**⁸ než v USA nebo v rozvíjejících se zemích a **méně z nich se řadí mezi světově největší společnosti**⁹.

Mezi členskými státy existují značné rozdíly, pokud jde o míru podnikání a jeho povahu, a proto se i liší důvody nízké motivace pro podnikatelskou dráhu. Některé členské státy s vyšší mírou podnikání zase nedokáží stejně dobře jako ostatní novým a malým podnikům pomáhat v růstu. **Potenciální podnikatelé v Evropě se musí vypořádat s náročnými okolnostmi**. Školství, jež neposkytuje správné základy pro rozvoj podnikatelské profesní dráhy, těžký přístup k úvěrům a na trhy, obtíže při převádění podniků, obavy ze sankčního postihu v případě úpadku a zatěžující administrativní postupy. V nedávno vydané roční analýze růstu na rok 2013 se zdůrazňuje, že je třeba zlepšit podnikatelské prostředí, aby se zvýšila konkurenceschopnost ekonomik EU. Navíc jsou opatření na **podporu malých a středních podniků i nadále nevyvážená**, přičemž značný počet členských států EU při vytváření právních předpisů stále nezohledňuje povahu malých podniků, zejména pak mikropodniků¹⁰, a neusnadňují poctivým úpadcům cestu k druhé šanci¹¹.

² Sdělení COM(2012) 582 final z října 2012 stanovilo tyto oblasti: pokročilé výrobní technologie a čistá výroba, klíčové technologie, ekologické výrobky, udržitelné průmyslové politiky, politiky pro odvětví stavebnictví a suroviny, čistá vozidla a inteligentní sítě.

³ Viz například sdělení „Možnosti udržitelného růstu v mořském a námořním odvětví“, COM(2012) 494 final.

⁴ Kauffmanova nadace „Shrnutí statistických údajů o dynamice podnikání: pracovní místa vytvořená začínajícími podniky ve Spojených státech“ (Business Dynamics Statistics Briefing: Jobs created from business start-ups in the United States). http://www.kauffman.org/uploadedFiles/BDS_Jobs_Created_011209b.pdf

⁵ Výpočet Komise na základě údajů Eurostatu (2009).

⁶ Země, kde preference samostatně výdělečné činnosti v období 2004–2012 vzrostly, jsou Česká republika (z 30 % na 34 %), Lotyšsko (ze 42 % na 49 %), Litva (z 52 % na 58 %) a Slovensko (z 30 na 33 %).

http://ec.europa.eu/enterprise/policies/sme/facts-figures-analysis/eurobarometer/index_en.htm

⁷ Bleskový průzkum Evropské komise Eurobarometr č. 354 „Podnikání“.

⁸ Albert Bravo-Biosca: „Dynamika evropské průmyslové struktury a růst inovativních podniků“ (The dynamics of Europe's industrial structure and the growth of innovative firms), konference Společného výzkumného střediska, Sevilla, říjen 2011.

⁹ Je pozoruhodné, že mezi evropskými podnikovými giganty je jen 12 společností, jež vznikly ve druhé polovině dvacátého století, oproti 51 ve Spojených státech a 46 v rozvíjejících se zemích; z toho pouze tři byly v Evropě založeny po roce 1975, zatímco ve Spojených státech to bylo 26 a na rozvíjejících se trzích 21. T. Philippon, N. Veron, Bruegel Policy Brief 2008/1.

¹⁰ Jak je uvedeno ve sdělení Komise „Evropská iniciativa pro rozvoj mikroúvěru na podporu růstu a zaměstnanosti“, KOM(2007) 0708 v konečném znění (přijaté dne 20. prosince 2007).

¹¹ „Dynamika v podnikání: začínající podniky, převody podniků a úpadek“ (Business Dynamics: Start-ups, Business Transfers and Bankruptcy).

http://ec.europa.eu/enterprise/policies/sme/business-environment/files/business_dynamics_final_report_en.pdf

V tomto prostředí nejenže existuje mnoho problémů, ale je zde rovněž velmi rozšířena **kultura, v níž se dostatečně nectí či neoceňuje podnikatelské úsilí** a v níž se nedostává uznání úspěšným podnikatelům jakožto vzorům, které vytvářejí pracovní příležitosti a přinášejí příjmy. Aby se podnikání stalo motorem růstu našeho hospodářství, musí **Evropa prodělat důkladnou a dalekosáhlou kulturní proměnu**.

Na pozadí současné hospodářské krize a nového mechanismu správy ekonomických záležitostí toto sdělení dále zdůrazňuje a rozvíjí kroky v těch oblastech, v nichž bylo v rámci přezkumu iniciativy „Small Business Act“¹² shledáno, že je nadále třeba provádět zlepšení na vnitrostátní i evropské úrovni.

Každý z malých a středních podniků je jiný: rozdíly mezi nimi ve velikosti, oboru činnosti a právní formě vyžadují příslušně zaměřenou pozornost tvůrců politik.¹³ To platí stejně tak pro svobodná povolání, jako pro jednotlivé podnikatele, kteří rovněž podstatnou měrou přispívají k hospodářské výkonnosti EU.¹⁴ **Zásada „zelenou malým a středním podnikům“ se musí stát základním stavebním prvkem evropských i vnitrostátních politik.**

Musíme zajistit, aby zahájení podnikatelské činnosti bylo pro Evropany přitažlivou perspektivou. Týká se to i sociálních podnikatelů, jejichž potenciál bývá často podceňován¹⁵. Vytvářejí udržitelná pracovní místa a ve srovnání s ekonomikou jako celkem prokázali větší odolnost vůči krizi. Sociální podnikatelé jsou inovátoři, představují hnací sílu sociálního začleňování a přispívají k dosažení cílů strategie EU 2020.

Současnou situaci lze změnit jen pomocí **rozhodných a koordinovaných kroků realizovaných všemi správními orgány na evropské, celostátní i regionální úrovni**.

Tento akční plán je východiskem pro rozhodnou společnou akci s cílem uvolnit evropský podnikatelský potenciál, odstranit stávající překážky a od základu změnit kulturu podnikání v Evropě. Je zaměřen na usnadnění procesu zakládání nových podniků a na vytváření mnohem příznivějšího prostředí, které stávajícím podnikatelům umožní úspěch a růst.

V rámci plánu se navrhuje bezprostředně zasáhnout v těchto třech oblastech:

- 1. podnikatelské vzdělávání a odborná příprava na podporu růstu a zakládání podniků;*
- 2. zlepšování rámcových podmínek pro podnikatele pomocí odstranění stávajících strukturálních překážek a podpora podnikatelů v zásadně důležitých fázích životního cyklu podniku;*
- 3. dynamizace kultury podnikání v Evropě: výchova nové generace podnikatelů.*

¹² Přezkum iniciativy „Small Business Act“ pro Evropu, KOM(2011)78 v konečném znění (ze dne 23. února 2011).

¹³ Idem.

¹⁴ Směrnice 2005/36/ES: „Tato směrnice se zabývá rovněž svobodnými povoláními, nakolik jsou regulována; svobodné povolání je v souladu s touto směrnicí povolání vykonávané osobou, která na základě odpovídající odborné kvalifikace osobně, na vlastní odpovědnost a odborně nezávisle poskytuje duševní a koncepční služby v zájmu klienta a ve veřejném zájmu.“

¹⁵ KOM(2011) 682 (ze dne 25.10.2011), „Vytvářet příznivé prostředí pro podporu sociálních podniků v rámci sociálního hospodářství a sociálních inovací“. Sociální podnik je aktérem sociální ekonomiky a jeho hlavním cílem je vytvoření sociálního dopadu, a nikoli tvorba zisku ve prospěch vlastníků nebo akcionářů.

2. PILÍŘ AKČNÍHO PLÁNU 1 – PODNIKATELSKÉ VZDĚLÁVÁNÍ A ODBORNÁ PŘÍPRAVA NA PODPORU RŮSTU A ZAKLÁDÁNÍ PODNIKŮ

2.1. Nová východiska: rozšíření záběru a zvýšení kvality podnikatelského učení...

Investice do podnikatelského vzdělávání je jedna z investic s nejvyšší návratností, jakou může Evropa učinit. Výzkumy ukazují, že 15 až 20 % studentů, kteří se účastní programu studentských minipodniků v rámci středního vzdělávání, později založí vlastní společnost, což představuje třikrát až pětikrát vyšší podíl, než je v průměru registrován u populace jako celku.¹⁶ Ti mladí lidé, jimž se dostane podnikatelského vzdělání – ať už se rozhodnou založit běžný podnik či sociální podnik, nebo nikoliv –, rozvíjejí **obchodní znalosti a základní dovednosti a přístupy**, mezi něž patří **tvorivost, iniciativnost, vytrvalost, týmová práce, schopnost rozpoznávat rizika a smysl pro odpovědnost**. Jedná se o podnikatelskou mentalitu, která podnikatelům pomáhá **přetvářet myšlenky v činy** a díky níž se rovněž značně zvyšuje uplatnitelnost na trhu práce.

Podnikavost představuje klíčovou schopnost v evropském rámci¹⁷ a předmět opatření i v nedávném sdělení Komise o přehodnocení vzdělávání¹⁸. Úlohu podnikání coby nástroje na zlepšení uplatnitelnosti na trhu práce rovněž zdůrazňuje roční analýza růstu na rok 2013¹⁹. Řada členských států úspěšně zavedla vnitrostátní strategie pro podnikatelské vzdělávání nebo zavedla podnikatelské učení jako povinnou součást vzdělávacích osnov. Je ale třeba učinit více. Vzdělávání by se mělo uskutečňovat prostřednictvím **praktických učebních modelů založených na získávání zkušeností** a mělo by využívat **zkušenosti reálně podnikajících lidí**. Pro všechny vzdělavatele je třeba stanovit příslušné učební výsledky, aby do svého vyučování zavedli efektivní metodiky podnikatelského učení.

Praktické podnikatelské zkušenosti lze nabýt také mimo vzdělávací systém. Mladé lidi je třeba pobízet, aby rozvíjeli své podnikatelské dovednosti prostřednictvím informálního a neformálního vzdělávání, například dobrovolnictvím. Takové zkušenosti je rovněž třeba v souladu s navrhovaným doporučením Komise v této oblasti²⁰ uznávat.

Díky partnerstvím s podniky lze zajistit, aby byly vzdělávací osnovy a programy odborné přípravy relevantní vzhledem k reálným podmínkám podnikání. Způsoby, jak zapojit podnikatelskou sféru, nabízejí iniciativy jako fórum pro odborné vzdělávání a přípravu²¹ a podnikání a aliance odvětvových dovedností²². Vzdělávací instituce je třeba podporovat, aby jejich širší přístup získal více podnikatelského ducha, aby bylo zajištěno, že budou díky svému poslání, vůdčí úloze, zapojení zúčastněných stran, osnovám a učebním výsledkům rozvíjet kulturu podnikání a inovací a uvádět ji do praxe.

2.2. ...a nové hranice: vysokoškolské vzdělávání v oboru podnikání

Úloha vysokoškolského vzdělávání v podnikání dalece překračuje rámec pouhého zprostředkování znalostí těm, kdo se podílí na daných podnikatelských ekosystémech,

¹⁶ C. Jenner, „Podnikání a vzdělávání: silní partneři pro sociální inovace“ (Business and Education: Powerful Social Innovation Partners), Stanford Social Innovation Review (27. srpen 2012).

¹⁷ Doporučení Evropského parlamentu a Rady ze dne 18. prosince 2006 o klíčových schopnostech pro celoživotní učení.

¹⁸ COM (2012) 669 http://ec.europa.eu/education/news/rethinking_en.htm.

¹⁹ Viz s. 11, Roční analýza růstu COM(2012) 750, http://ec.europa.eu/europe2020/pdf/ags2013_cs.pdf.

²⁰ COM(2012) 485.

²¹ Pro odborné vzdělávání a přípravu se používá i zkratka VET (vocational education and training).

²² http://ec.europa.eu/education/news/20120425_cs.htm

partnerstvích a průmyslových aliancích. S tím, jak se technicky vyspělé a rychle rostoucí podniky stále více dostávají do středu pozornosti veřejných politik zaměřených na oblast podnikání, stávají se vysoké školy aktivní složkou inovačních politik v jednotlivých členských státech i v rámci EU.

Evropský technologický institut (EIT) sehrál průkopnickou roli při prosazování úlohy podnikání coby klíčového činitele umožňujícího uplatnění inovací na úrovni EU a pomáhá překonat nesoulad mezi vzděláváním a inovacemi v průmyslu. Ve znalostních a inovačních společenstvích Evropského technologického institutu se zrodila již celá řada začínajících podniků. Programy Evropského technologického institutu zajišťují, aby se studenti v rámci podnikatelského vzdělávání, služeb pro zakládání podniků a programů mobility setkávali s vědou na nejvyšší úrovni. Partnerství mohou poskytnout účinnou platformu k řešení otázek spojených s podnikatelskými dovednostmi v různých odvětvích tím, že budou přímo zahrnuta do zprostředkování, uplatnění a aktualizace dovedností.

Univerzity by měly být více prodchnuty podnikatelským duchem.²³ Se zřetelem k tomuto cíli již Evropská komise ve spolupráci s OECD vyvinula rámec pro větší důraz na podnikatelského ducha na univerzitách. Tento rámec byl vytvořen s cílem pomáhat zainteresovaným univerzitám při sebehodnocení a zlepšování svých možností prostřednictvím na míru přizpůsobených vyučovacích modulů. Přístup do zmíněného rámce se bude neustále rozšiřovat.

Komise:

- *rozvine celoevropskou iniciativu podnikatelského učení, přičemž soustředí stávající evropské a vnitrostátní odborné zkušenosti využitelné pro analýzu dopadu, sdílení znalostí, metodický rozvoj a vzájemné mentorství mezi kolegy z oboru z různých členských států,*
- *posílí spolupráci s členskými státy při posouzení procesu zavádění podnikatelského vzdělávání v každé zemi na základě zkušeností z reálného života a při podpoře orgánů veřejné správy, které se chtějí učit od úspěšných partnerů s obdobnou působností,*
- *společně s OECD zavede rámec poskytující pokyny pro podporu rozvoje podnikatelských škol a institucí pro odborné vzdělávání a přípravu,²⁴*
- *podpoří uznávání podnikatelského učení v informálním či neformálním učebním prostředí,²⁵*
- *od začátku roku 2013 bude rozšiřovat rámec poskytující pokyny pro podnikatelské univerzity; usnadňovat výměnu mezi univerzitami, jež budou mít zájem tento rámec uplatňovat; postupně prosazovat používání tohoto rámce na vysokoškolských institucích v EU,*

²³ Srv. A. Gibb, G. Haskins, I. Robertson, *Vedení podnikatelské univerzity (Leading the Entrepreneurial University)*, Oxfordská univerzita, 2009.

²⁴ Viz nedávné sdělení „Přehodnocení vzdělávání“, COM(2012) 669, oddíl 2.1.

²⁵ COM(2012) 485 final ze dne 5. září 2012.

- *podporovat úspěšné mechanismy zakládání podniků řízeného univerzitami (metodou odstěpení, tzv. „spin off“, atd.) a vznik univerzitních podnikatelských ekosystémů zaměřených na hlavní výzvy, s nimiž je naše společnost konfrontována.*

Členské státy se vyzývají, aby:

- *zajistily, že podnikání bude zakotveno v osnovách základního, středního, odborného a vysokoškolského vzdělávání a vzdělávání dospělých jako klíčová schopnost, a to do konce roku 2015,*
- *nabízely mladým lidem příležitost získat před dokončením povinné školní docházky alespoň jednu praktickou zkušenost s podnikáním,²⁶ například řídit minipodnik, mít na starosti podnikatelský projekt pro určitou společnost nebo sociální projekt,*
- *v souladu s vnitrostátním plánem zaměstnanosti za pomoci prostředků ze strukturálních fondů, zejména Evropského sociálního fondu (ESF), posilovaly v rámci vzdělávání odbornou přípravu v oblasti podnikání zaměřenou na mladé lidi a na dospělé, zejména jako nástroj vzdělávání „druhé šance“ pro ty, kteří se příslušného vzdělání, zaměstnání nebo odborné přípravy neúčastnili, naplno využívaly možnosti odborné přípravy dostupné v rámci fondu pro rozvoj venkova – Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EZFRV),*
- *podporovaly moduly podnikatelského učení pro mladé lidi zapojené do vnitrostátního systému záruk pro mladé lidi²⁷.*

3. PILÍŘ AKČNÍHO PLÁNU 2 – VYTVÁŘENÍ PROSTŘEDÍ, VE KTERÉM SE MOHOU PODNIKATELÉ ROZVÍJET A RŮST

Nové podniky vyžadují zvláštní pozornost. Existuje **šest klíčových oblastí**, v nichž je třeba odstranit stávající překážky, které brání jejich zakládání a růstu:

- Přístup k financování
- Podpora pro podnikatele v zásadně důležitých fázích životního cyklu podniků a jejich růstu
- Uvolnění nových podnikatelských příležitostí v digitálním věku
- Převádění podniků
- Konkurzní řízení a druhá šance pro poctivé podnikatele
- Snížení regulační zátěže

3.1. Lepší přístup k financování

Bez dostatečného financování a bez likvidity nemůže fungovat, investovat ani růst žádný podnik – přístup k finančním prostředkům je skutečně jednou z hybných sil růstu malých

²⁶ Viz nedávné sdělení „Přehodnocení vzdělávání“, COM(2012) 669, oddíl 2.1.

²⁷ Návrh doporučení Rady o zřízení systému záruk pro mladé lidi, COM(2012) 729.

a středních podniků.²⁸ Z veřejné konzultace, kterou v červenci 2012 zahájila Komise, vyplývá, že špatný přístup k financování představuje jednu z nejvýznamnějších překážek pro růst a podnikání v Evropě. Malé a střední podniky se vždy spoléhaly na bankovní půjčky, a v důsledku toho má současný omezený přístup k bankovním úvěrům, jež vyvolala krize, na tyto podniky mnohem větší dopad. **Podnikatelé se kromě toho potýkají zejména s potížemi při získávání finančních prostředků v raných fázích fungování svých podniků.** V prosinci roku 2011 představila Evropská komise akční plán na zlepšení přístupu malých a středních podniků k financování²⁹ a návrhy týkající se fondů rizikového kapitálu a fondů sociálního podnikání.³⁰ Zvláštní pozornost byla malým a středním podnikům věnována rovněž ve směrnici o trzích finančních nástrojů³¹ a v rámci závěrečných jednání o směrnici o kapitálových požadavcích.³² Je nicméně třeba učinit na evropské i vnitrostátní úrovni více pro překonání nedostatků trhu, což zahrnuje i hledání alternativ k bankovním půjčkám pro malé a střední podniky, pro doplnění omezených finančních prostředků ze soukromého sektoru, jež jsou k dispozici, a pro snazší přístup k informacím o financování.

Dále je důležité zlepšit kvalitu a finanční návratnost začínajících projektů. Mezi oblastí, v nichž lze podniknout konkrétní kroky, patří **finanční podpora testování, předvádění a zavádění nových technologií, posilování rizikového kapitálu,** investice neformálních investorů (tzv. „business angels“), podnikatelské inkubátory **a půjčky malým a středním podnikům s vysokým potenciálem.** Podnikatelé potřebují **finanční prostředky na obchodní využívání výsledků výzkumu a vývoje a na testování inovativních obchodních modelů.** Komise navrhuje podporu v těchto oblastech v plánovaném **programu pro konkurenceschopnost podniků s důrazem na malé a střední podniky (COSME)**³³ a v programu **Horizont 2020,** přičemž se tato podpora posílí z evropských strukturálních fondů.³⁴

Subjekty sociální ekonomiky a sociální podniky jsou významnou hnací silou ve vytváření pracovních míst podporujících začleňování a v sociální inovaci. Ačkoliv se potýkají s podobnými problémy jako většina malých a středních podniků, mohou narazit i na další obtíže v přístupu k finančním prostředkům, což Komise řeší v plánovaném **programu pro sociální změny a inovace (PSCI), jakož i v nařízeních o strukturálních fondech**³⁵.

²⁸ COM(2011) 206 final, „Akt o jednotném trhu. Dvanáct nástrojů k podnícení hospodářského růstu a posílení důvěry „Společně pro nový růst““.

²⁹ KOM(2011) 870 v konečném znění, „Akční plán ke zlepšení přístupu malých a středních podniků k financování“.

³⁰ Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o evropských fondech rizikového kapitálu KOM(2011) 860 v konečném znění; návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o evropských fondech sociálního podnikání, KOM(2011) 862 v konečném znění.

³¹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/39/ES ze dne 21. dubna 2004 o trzích finančních nástrojů, o změně směrnice Rady 85/611/EHS a 93/6/EHS a směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/12/ES a o zrušení směrnice Rady 93/22/EHS.

³² Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady o přístupu k činnosti úvěrových institucí a o obezřetnostním dohledu nad úvěrovými institucemi a investičními podniky a o změně směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/87/ES o doplňkovém dozoru nad úvěrovými institucemi, pojišťovnami a investičními podniky ve finančním konglomerátu.

³³ Návrh nařízení, kterým se zřizuje Program pro konkurenceschopnost podniků s důrazem na malé a střední podniky (2014–2020), KOM(2011) 834 v konečném znění.

³⁴ Podle návrhu Komise na budoucí strukturální fondy musí být zavedeny komplexní strategie pro podporu zakládání podniků, aby bylo možné získat podnikatelské investice z Evropského sociálního fondu nebo z Evropského fondu pro regionální rozvoj. (COM/2012/0496 final - 2011/0276 (COD)).

³⁵ Viz legislativní návrh:

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:52011PC0609:CS:NOT>

Důležitou složkou úspěšného podnikatelského ekosystému je větší počet investorů pro ranou fázi existence podniku (rizikový a rozvojový kapitál a neformální investoři), kteří poskytnou zárodečné a počáteční kapitálové investice. Tito investoři využívají širokou síť ostatních investorů a poskytují hodnotné znalosti a pomoc v oblasti trhu a vývoje investic rizikového kapitálu „smart money“. Tyto investice je rovněž možné podpořit daňovými pobídkami.

V roce 2008 vytvořila Komise iniciativu **Enterprise Europe Network**, síť více než 600 hostitelských organizací; jedním z jejích úkolů je poskytovat podnikům a potenciálním podnikatelům nezbytné informace o přístupu k prostředkům z fondů EU a k finančním prostředkům z EU vůbec. **Poskytování lepších informací o podpoře z EU stále představuje hlavní požadavek ze strany podnikatelské sféry.** Komise společně se zúčastněnými stranami pracuje na **posílení této sítě tak**, aby se stala aktivnější a efektivnější.

Komise:

- *bude prostřednictvím iniciativ, jako je nástroj mikrofinancování Progress či Společná akce na podporu mikrofinančních institucí v Evropě (JASMINE), financovat programy zaměřené na rozvoj evropského trhu v oblasti mikrofinancování a prostřednictvím Evropského sociálního fondu či Evropského fondu pro regionální rozvoj zpřístupňovat členským státům a regionům zdroje pro mikrofinancování,*
- *v souvislosti s přezkumem směrnice o trzích finančních nástrojů (MiFID) usnadní malým a středním podnikům přímý přístup na kapitálový trh tím, že stanoví režim EU pro obchodní systémy, které se specializují na obchodování s akciemi a dluhopisy vydávanými malými a středními podniky („trhy pro růst malých a středních podniků“).*

Členské státy se vyzývají, aby:

- *posoudily nutnost změn stávajících vnitrostátních právních předpisů v oblasti financí s cílem usnadnit nové, alternativní formy financování začínajících podniků a malých a středních podniků obecně, zejména pak pokud jde o platformy pro skupinové financování (tzv. „crowd funding“). Zhodnotily nutnost zjednodušení daňových právních předpisů v zájmu podpory dalšího rozvoje alternativních finančních trhů, například investic od neformálních investorů,*
- *využívaly zdrojů strukturálních fondů ke zřízení podpůrných programů pro mikrofinancování v rámci příslušných investičních priorit Evropského sociálního fondu (ESF) a Evropského fondu pro regionální rozvoj (EFRR).*
- *využívaly plný potenciál v rámci EZFRV k zajištění přístupu k financování podnikání, zejména v rané fázi fungování podniků v oblasti zemědělství (například zakládání podniků mladými farmáři) a ve venkovských oblastech obecně, rovněž pomocí finančních nástrojů.*

3.2. Podpora nových podniků v rozhodujících fázích jejich životního cyklu a pomoc v jejich růstu

Asi **50 % nových podniků během prvních pěti let svého fungování zkrachuje.** Mají-li být evropští podnikatelé schopni vykazovat takový růst, jaký od nich očekáváme, musíme pro

tyto účely vyčlenit větší objem zdrojů určených k pomoci podnikům v tomto kritickém období. **Podniky často postrádají vhodný ekosystém, který by jim umožňoval růst.**

Životně důležitou pomoc lze poskytnout prostřednictvím podpůrných služeb, jejichž pracovníci jsou obeznámeni s příslušnými trhy, a tím u nových podniků výrazně zvyšují míru úspěšnosti. Účinná pomoc spočívá v ucelených programech, jež v sobě spojují zásadní prvky jako odborné vzdělávání v oblasti řízení, koučování v oblasti výzkumu a vývoje a navazování kontaktů s ostatními podnikateli, potenciálními dodavateli a klienty. Podnikatelé se musí vypořádávat s omezenými zdroji a nejistotou v dodávkách, a proto stále častěji potřebují konzultace a podporu pomocí strategických investic a v oblasti vývoje produktů. Řada menších podniků je navíc pod rostoucím tlakem ze strany společností, jejichž jsou dodavateli, aby splňovaly nové normy a konstrukční požadavky spojené s účinnějším využíváním zdrojů a recyklovatelností.

Snížení nákladů na dodržování daňových předpisů by zlepšilo podnikatelské prostředí, zejména pak pro malé podniky. Náklady na dodržování daňových předpisů, které vyplývají ze složitosti těchto předpisů a zatěžujících postupů daňového výkaznictví, dopadají na malé a nově založené podniky v porovnání s velkými společnostmi intenzivněji, protože tyto mají menší zdroje i zkušenosti. Členské státy by rovněž měly zvážit zjednodušení postupů registrace k DPH a vytvořit jednotné kontaktní místo pro elektronickou registraci, která by usnadnila přeshraniční elektronické obchodování malých podniků.

Mnoho nových nápadů na úspěšné podnikání vychází z vědeckých a výzkumných kruhů, ale pro to, aby podnikatelská sféra využívala výsledky výzkumu, lze učinit více. Je tedy třeba s podniky sdílet více informací o tom, jaká je situace z pohledu projektů financovaných z rámcových programů pro výzkum a vývoj.

Nové podniky se často stávají obětí **klamavých marketingových praktik**. Jedná se o různé praktiky sahající od poskytování nepravdivých nebo zavádějících informací o službách až po zasílání nabídek, jež vypadají jako faktury, nebo podvodných formulářů vybízejících k aktualizaci v katalozích firem. Komise zveřejnila strategii³⁶ s podrobným soupisem kroků pro budoucí zvýšení ochrany podniků a má v úmyslu předložit v průběhu roku 2013 příslušný legislativní návrh.

Odstranění překážek pro jednotný trh, tedy vytvoření rovných podmínek, pomůže malým podnikům rozvinout přeshraniční činnost. To obnáší vyřešení dvojího zdanění a odstranění nesouladu v oblasti daňového systému a jiných daňových opatření, jež představují překážky pro přeshraniční působení v rámci jednotného trhu a pro zahraniční investice v EU.

Navíc se ve větší části EU právní rámce pro sociální zabezpečení osob samostatně výdělečně činných podstatně liší od právních rámců týkajících se zaměstnanců, což vytváří pro podnikatele další překážky. Podpora nových podniků je obzvláště důležitá z hlediska přechodů od nezaměstnanosti k samostatné výdělečné činnosti. Mohou pomoci opatření, jejichž cílem je pomoci lidem, kteří jsou závislí na sociálních dávkách (například na podpoře v nezaměstnanosti), zahájit vlastní podnikání a stát se ekonomicky nezávislými (tzv. sociální mosty). Členské státy by proto mohly přezkoumat, zda by osoby samostatně výdělečně činné mohly pobírat dávky (např. dávky zdravotní, důchodové, dávky v invaliditě, dávky v nezaměstnanosti v důsledku uzavření či úpadku podniku atd.), jež jsou srovnatelné

³⁶ COM(2012)702, „Ochrana podniků před klamavými marketingovými praktikami a zajištění účinného prosazování práva; revize směrnice 2006/114/ES o klamavé a srovnávací reklamě“.

s dávkami přiznávanými pracovníkům v zaměstnaneckém poměru, aniž by přitom byly snižovány příslušné dávky zaměstnanců.

Podnikatelé a **malé a střední podniky potřebují** k prosperitě **specificky přizpůsobenou odbornost**, jež jim může pomoci zajistit si konkurenční výhody a těžit z celosvětových hodnotových řetězců a sdíleného řízení lidských zdrojů. **Takovéto prostředí podpory mohou zajistit klastry, podnikatelské sítě a další typy sdružení podniků**, které soustředí příslušné významné subjekty z oblasti podnikání, vzdělávání, výzkumu a z veřejného sektoru.³⁷ Některé z malých a středních podniků, například sociální podniky, mají často specifické podnikatelské modely, jež vyžadují specializované podpůrné programy. Sdružování malých a středních podniků může vést ke zvýšení konkurenceschopnosti³⁸. Proto by bylo vhodné, aby členské státy zvážily, zda mohou své daňové režimy zlepšit tak, aby umožnily zvýšit počet takovýchto uskupení malých a středních podniků.

Podnikatelé kromě toho mohou významně těžit z jednotného trhu. V současné době ale dobrému fungování jednotného trhu stále brání některé překážky. Dne 3. října 2012 vydala Evropská komise **Akt o jednotném trhu II**,³⁹ který má za cíl zmírnit stávající překážky. **Účinné provádění** těchto opatření může podpořit podnikání v Evropě v takových oblastech, jako jsou přeshraniční služby, uznávání diplomů a kvalifikací a právo usazování.

Dále je třeba podporovat **výměny u zkušených podnikatelů v rámci EU**, např. prostřednictvím programu Komise Erasmus pro mladé podnikatele (EYE).

Komise:

- *zjistí a bude prosazovat osvědčené postupy členských států s cílem vytvářet daňové prostředí, jež bude příznivější pro podnikatele,*
- *bude podporovat spolupráci mezi klastry a podnikovými sítěmi,*
- *podporovat vytváření sítí a výměnu osvědčených postupů mezi agenturami spravujícími programy v oblasti účinného využívání zdrojů malými a středními podniky,*
- *posílí partnerství sítě Enterprise Europe Network s hostitelskými organizacemi, jednotnými kontaktními místy a organizacemi podporujícími malé a střední podniky, aby se i) dostatečně šířily informace o iniciativách EU v oblasti zdrojů finančních prostředků a podpory inovací, ii) aby byly členské státy nabádány k posílení opatření ke zvyšování ochoty podnikatelů a malých a středních podniků investovat a iii) aby byla poskytována účinná podpora s cílem pomoci podnikům plně využívat výhod jednotného trhu a pomoci jim v přístupu na trhy v třetích zemích,*

³⁷ Koncept klastrů a klastrových politik a jejich významu pro konkurenceschopnost a inovace: hlavní statistické výsledky a získané zkušenosti, pracovní dokument útvarů Komise, SEK(2008) 2637.

³⁸ Závěrečná doporučení Evropské skupiny pro klastrovou politiku, doporučení č. 5, viz http://www.proinno-europe.eu/sites/default/files/newsroom/2010/09/ECPG_Final_Report_web-low1.pdf, v návaznosti na doporučení Evropského sdružení klastrů.

³⁹ COM(2012) 573 final, „Akt o jednotném trhu II – Společně pro nový růst“.

- *přezkoumá pravidla zakazující některé klamavé marketingové praktiky⁴⁰ tak, aby se tato posílila, a posílí vymáhání práva proti takovým praktikám v přeshraničních případech,*
- *bude pracovat na uvolnění plného potenciálu jednotného digitálního trhu pro malé a střední podniky odstraněním stávajících překážek bránících přeshraničním elektronickému podnikání,⁴¹*
- *bude pokračovat v rozvoji programu Erasmus pro mladé podnikatele, aby bylo vyhověno zvýšenému zájmu o účast v něm ze strany nových podnikatelských subjektů z celého jednotného trhu,⁴²*
- *bude podporovat výměny mladých podnikatelů mezi EU a třetími zeměmi,*
- *pomůže členským státům vytvářet integrované podpůrné programy prostřednictvím seminářů o budování kapacit financovaných z projektu technické pomoci Evropského sociálního fondu, do nichž by se zapojily příslušné zúčastněné strany včetně poskytovatelů vzdělávání a odborné přípravy tak, aby byly vytvořeny integrované strategie a podniknuty konkrétní kroky, zvláště ve prospěch mladých podnikatelů,*
- *bude nadále rozvíjet portál Vaše Evropa – podniky, kde o jednotném trhu informuje Komise i členské státy.*

Členské státy se vyzývají, aby:

- *učinily své vnitrostátní prostředí daňové správy příznivější pro podnikání v jeho počátečních fázích; snížily náklady na dodržování daňových předpisů prostřednictvím jednoduššího podávání daňového přiznání a platby daně, prostřednictvím širšího využívání elektronických prostředků včetně urychlení úplného zavedení jednotného digitálního trhu,*
- *podporovaly koordinaci v oblasti daní, aby v důsledku nejednotného daňového zacházení nedocházelo k dvojímu zdanění či k jiným škodlivým daňovým praktikám, jež poškozují jednotný trh tím, že kladou překážky přeshraničním podnikání a přeshraničním investicím do rizikového kapitálu,*
- *přehodnotily režim zdanění příjmu právnických osob a zvážily rozšíření právního institutu promlčení ztrát a odpočtů v daních z příjmu právnických osob,*
- *od roku 2013 zvážily pro malé a střední podniky zavedení režimu hotovostního účetnictví pro DPH,*

⁴⁰ Směrnice 2006/114/ES o klamavé a srovnávací reklamě.

⁴¹ Včetně např. jednotných kontaktních míst pro registraci k DPH, přiznání a platbu, jak je uvedeno ve sdělení Komise o budoucnosti DPH (IP/11/1508).

⁴² V roce 2013 přesáhne poptávka ze strany nových podnikatelů dostupný rozpočet: již na konci prosince 2012 dosáhl počet nových podnikatelů způsobilých pro výměnu přibližně 950, přičemž dostupný rozpočet postačil na uskutečnění jen asi 930 výměn. Vzhledem k tomu, že množství nových podnikatelů způsobilých pro výměnu roste v průměru asi o 25 podnikatelů týdně, je zjevné, že poptávka v roce 2013 převyšuje nabídku. Už v roce 2012 řada zprostředkovatelských organizací vyčerpala svůj přidělený rozpočet a nemohla dále výměny realizovat.

- *přijaly nezbytná opatření na podporu obchodního využívání inovací, výzkumu a vývojových projektů zaměřených zvláště na výzvy, jimž čelí nově založené podniky,*
- *zvážily možnost, že by vlastníci nových podniků mohli požádat o případné úpravy plánu plateb sociálních příspěvků, a to na omezenou dobu a na základě přesně stanovené situace daného podniku a na základě řádného odůvodnění,*
- *naplno využívaly nově zavedených možností podpory v rámci Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EZFRV) pro zakládání podniků a rozvoj komplexních programů pro výměny odborných zkušeností podnikatelů a návštěvy zemědělských podniků, dále k podpoře klastrů, obchodních sítí a spolupráci v oblasti zemědělství, lesnictví, zpracování potravin a mezi nezemědělskými venkovskými podniky.*

3.3. Uvolnění nových podnikatelských příležitostí v digitálním věku

Lepší využívání informačních a komunikačních technologií (IKT) může významně přispět k prosperitě nových podniků. IKT představují klíčový zdroj růstu vnitrostátních ekonomik a evropské malé a střední podniky rostou dvakrát až třikrát rychleji, pokud používají IKT. Jak je uvedeno ve sdělení Komise o průmyslové politice:⁴³ „*Podnikatelé musí plně využít potenciál jednotného digitálního trhu EU, který by měl růst do roku 2016 o 10 % ročně.*“

Na základě **Digitální agendy** a **stěžejních iniciativ průmyslové politiky** bude Komise pomáhat podnikatelům a malým a středním podnikům plně využívat potenciálu IKT, a to jak pokud jde o **nabídku** nových digitálních produktů a služeb, tak pokud jde o **poptávku** a o inteligentní využívání těchto technologií.

Na straně nabídky tvoří zvláštní kategorii podnikatelů **internetoví podnikatelé**, kteří vytvářejí nové digitální služby a produkty, jejichž nepostradatelnou složkou je internet. Začínající internetové podniky mají tendenci růst i krachovat rychleji než ostatní podniky a rostou exponenciálně, což přináší vyšší výnosy, ale rovněž větší rizika. Působí ve složitém a rychle se měnícím ekosystému, v němž je vytváření sítí a experimentování svrchovaně důležité. Počáteční náklady na založení internetového podniku jsou nižší a rovněž překážky vstupu na trh jsou malé, což z těchto podniků činí přitažlivý nástroj pro zahájení podnikatelské profesní dráhy. Internetoví podnikatelé proto potřebují speciálně uzpůsobená podpůrná opatření pro strukturální posílení ekosystému začínajících internetových podniků.

Na straně poptávky **už dnes nejsou investice do digitálních technologií otázkou volby**: společnosti dnes mohou být konkurenceschopné jen tehdy, pokud vstoupí do digitálního světa. To s sebou přináší příležitosti i výzvy, zvláště pro malé a střední podniky, protože ty bývají často méně vybavené pro to, aby se dokázaly vypořádat s rostoucí sofistikovaností nových podnikatelských modelů.

Právě digitální podnikatelé jsou těmi, kteří plně využívají digitální produkty a služby, včetně *cloud computingu*, pro přetváření svých podnikatelských modelů a pro zlepšení své konkurenceschopnosti⁴⁴. Iniciativy EU „Inteligentní využívání informačních technologií a integrace malých a středních podniků do celosvětového průmyslového hodnotového řetězce“

⁴³ „Silnější evropský průmysl pro růst a hospodářskou obnovu; Aktualizace sdělení o průmyslové politice“, COM(2012) 582 ze dne 10. října 2012.

⁴⁴ COM(2012) 529 „Uvolnění potenciálu cloud computingu v Evropě“.

a „elektronické dovednosti“ podpoří přijímání digitálních technologií a připojí malé a střední podniky k digitálnímu světu.

Potenciál elektronického obchodování coby součásti možností jednotného digitálního trhu pro podnikatele stále není vyčerpán. Důvěru v elektronický obchod by měla posílit řada konkrétních opatření⁴⁵.

Komise:

- *bude ve spolupráci s hlavními zúčastněnými stranami **posilovat znalostní základnu** v oblasti hlavních trendů a inovativních podnikatelských modelů prostřednictvím zřizování internetových mechanismů dozoru nad trhem a srovnávacího přehledu, aby byl usnadněn dialog s cílem dospět ke společnému akčnímu programu,*
- *bude prostřednictvím celoevropské informační kampaně pro podnikatele a malé a střední podniky **zvyšovat povědomí** o přínosech nového digitálního vývoje; kampaň upozorní na evropské příklady úspěšného podnikání, celoevropské soutěže a ocenění s cílem informovat podnikatele o měnícím se podnikatelském prostředí a o nových podnikatelských příležitostech,*
- *bude **usnadňovat vytváření sítí** s cílem podnitit a podpořit nové podnikatelské nápady, například: vytvoření **evropské sítě mentorů** pro oblast odborné přípravy, poradenství a praktické koučování pro podnikání v digitálním věku či akce pro navazování kontaktů mezi zúčastněnými stranami za účelem vytváření nových partnerství,*
- ***pořádat zvláštní akce pro internetové podnikatele**, například: i) partnerství evropských začínajících podniků „StartUp Europe“ s cílem zpřístupnit odborné znalosti, mentorství, technologie a služby, ii) klub vedoucích internetových podniků (Web Entrepreneurs Leaders Club) s cílem shromáždit internetové podnikatele světové úrovně a posílit internetovou podnikatelskou kulturu v Evropě, iii) evropská síť katalyzátorů internetového podnikání, iv) spolupracovat s evropskými investory s cílem posílit příliv rizikového kapitálu a skupinového financování do začínajících internetových podniků a v) posilovat internetové schopnosti prostřednictvím podpory vzniku rozsáhlých internetových otevřených kurzů⁴⁶ a zřizování platform pro mentorství a rozvoj dovednost,*
- ***posilovat schopnosti a dovednosti** prostřednictvím prohlubování akcí zaměřených na počítačovou gramotnost pro zlepšení dovedností pokud jde o vůdčí postavení v oblasti IKT, dovedností ve vědeckých a tvůrčích oborech, řízení a podnikatelských dovedností s cílem obrátit se směrem k novým technologiím a trhům.*

Členské státy se vyzývají, aby:

- *posilovaly celostátní nebo regionální podporu začínajících digitálních a internetových podniků a podporovaly alternativní financování začínajících podniků*

⁴⁵ COM(2011) 942 ze dne 11. ledna 2012. „Soudržný rámec pro posílení důvěry v jednotný digitální trh elektronického obchodu a on-line služeb“.

⁴⁶ Viz například: <http://www.radicalsocientreps.org/>, <http://www.youtube.com/watch?v=iE7YRHxwoDs> a <http://www.academicmatters.ca/2012/05/the-massive-open-online-professor/>.

působících v oblasti technologií, jako jsou poukázky na služby v oblasti inovací IKT, v jejich počátečních fázích existence,

- *podporovaly přístup podnikatelů k veřejně přístupným údajům a hromadným údajům zároveň, a to v rámci veřejných nebo průmyslově zaštitěných programů, jako je banka údajů kulturní povahy Europeana⁴⁷,*
- *podporovaly nejnadanější podnikatele např. tím, že budou podněcovat velmi úspěšné vysokoškolské absolventy, aby zahájili profesní dráhu v začínajícím podniku,*
- *podporovaly hladké přijetí probíhajících politických iniciativ, jako je reforma ochrany údajů a návrh společné evropské právní úpravy prodeje, který zmenší překážky pro využívání cloud computingu v Evropě,*
- *zajistily co nejlepší využití prostředků z evropských fondů na internetové a digitální podnikání v souladu s platnými pravidly a prioritami.*

3.4. Snazší převody podniků

Každý rok se v Evropě převádí asi 450 000 podniků s 2 miliony zaměstnanců. Provést převod ale může být někdy natolik složité, že každým rokem přicházíme odhadem o 150 000 společností s 600 000 pracovními místy.⁴⁸ Hlavními faktory určujícími pro tuto skutečnost je regulační či daňová zátěž, nedostatečné povědomí o nutnosti příprav, nedostatečná transparentnost trhů pro takové transakce a dlouhá doba potřebná ke splnění formálních náležitostí. Dalšími aspekty, jež přispívají ke zranitelnosti, je právní forma podniku (podniky jednotlivců) a jeho stáří (zejména u podniků mladších tří let). Z těchto důvodů jsou neúspěšným převodem nejčastěji dotčeny nejmenší podniky.

Tyto společnosti jsou fungujícími podniky se zavedenými produkty, trhy a zákazníky, a tak je u nich pravděpodobnost přežití větší než u nových podniků. Potenciální podnikatelé by měli vědět, že převzetí fungujícího podniku může být přitažlivou alternativou k založení podniku nového. Převody by měly být usnadněny jak pro podnikatele, kteří chtějí přenechat svůj podnik, tak pro nabyvatele.

Převod z jedné generace na další je charakteristickým rysem rodinného podniku a také jeho největší výzvou. Převod rodinného podniku je třeba považovat za převod vlastnictví, které nepředstavují jen likvidní aktiva, ale něco, co rodina vybudovala a po generace rozvíjela, k čemuž patří i její hodnoty, tradice a know-how. Rozsah a míra rozdílnosti přístupů k dědické dani a dani z nemovitosti v rámci EU ukazují, že, pokud jde o převody rodinných podniků, je zde stále velký prostor pro zlepšení právního prostředí.

Problematikou převodu podniků konkrétně zabývá iniciativa „Small Business Act“ (SBA)⁴⁹ a přezkum SBA pro Evropu z roku 2011⁵⁰ a konkrétně o ní pojednává i sdělení

⁴⁷ <http://Europeana.eu> je kulturně zaměřený internetový portál vytvořený s podporou Evropské komise, který slouží jako rozhraní pro miliony knih, obrazů, filmů, muzejních položek a archiválií, které byly po celé Evropě digitalizovány.

⁴⁸ „Dynamika v podnikání: začínající podniky, převody podniků a úpadek“ (Business Dynamics: Start-ups, Business Transfers and Bankruptcy) (2011)
http://ec.europa.eu/enterprise/policies/sme/business-environment/files/business_dynamics_final_report_en.pdf

⁴⁹ KOM(2008) 394 v konečném znění, „Zelenou malým a středním podnikům.“ „Small Business Act“ pro Evropu.

Komise z roku 2006 „Provádění lisabonského programu – Společenství pro růst a zaměstnanost; Převod podniků – Kontinuita prostřednictvím nového začátku“.⁵¹

I když některé evropské země zaznamenaly pokrok a zavedly právní rámce příznivější pro převádění, **i v nich může být na straně podnikatelské komunity a zúčastněných stran** (profesních sdružení, advokátních kanceláří a právních poradců podnikatelů) malá informovanost o možnostech převodu a o potřebných přípravách na něj.

Jelikož je překážky bránící úspěšnému převodu podniku třeba hledat převážně na místní, regionální a vnitrostátní úrovni, je zřejmé, že může být užitečné porovnávat přístupy používané po celé Evropě, hlavně z hlediska **výměny osvědčených postupů a přijímání konkrétních kroků**, zvláště pokud jde o **zvyšování informovanosti o převodech podniků, zvláštěních finančních nástrojích určených pro převody finančních prostředků, o přeměně právní formy** (zejména o možnosti vytvářet akciové společnosti, což usnadní prodej podniku) **a o transparentních trzích** pro převody podniků.⁵²

Komise:

- *vytvoří obecné zásady týkající se nejúčinnějších programů a osvědčených postupů pro usnadnění převodů podniků, a to včetně opatření pro prohloubení a rozšíření trhů pro podniky, přičemž bude mapovat dostupné programy v Evropě a navrhnout nezbytné kroky k odstranění případných zbývajících překážek pro přeshraniční převody podniků. Za tím účelem Komise organizuje odbornou pracovní skupinu složenou ze zástupců členských států, která se v roce 2013 soustředí na provedení inventury a analýzy důvodů pro zbývajících překážky v této oblasti a navrhne doporučení a podpůrná opatření řešící problematiku těchto překážek.*

Členské státy se vyzývají, aby:

- *zlepšily právní, správní a daňové předpisy upravující převody podniků a zohlednily přitom sdělení Komise o převodech podniků z roku 2006, jakož i sdělení Komise o řešení problémů se zdaněním dědictví ze zahraničí v rámci EU⁵³ z roku 2011.*
- *využívaly stávající evropské fondy v souladu s jejich platnými pravidly a prioritami na podporu převodů malých a středních podniků ve prospěch podnikatelů, kteří mají v úmyslu pokračovat v provozování daného podniku,*
- *zlepšily informace o převodech podniků a související poradenské služby a zlepšovaly sběr údajů a dohled nad převody podniků,*
- *účinně propagovaly platformy a trhy zaměřené na převody podniků a pořádaly osvětové kampaně pro potenciální prodávající a kupující životaschopných podniků,*

⁵⁰ KOM(2011) 78 v konečném znění – „Přezkum iniciativy „Small Business Act“ pro Evropu“.

⁵¹ KOM(2006) 117 v konečném znění.

⁵² Například podle studie „Dynamika podnikání“ (Business Dynamics) jen třetina členských států, které byly předmětem průzkumu, nabízela zvláštní finanční produkty na podporu převádění podniků a ve dvanácti členských státech nebylo dostatečně nebo vůbec dostupné mentorství či odborná příprava na toto téma.

⁵³ COM(2011) 864 a související doporučení 2011/856/EU k zamezení dvojího zdanění dědictví.

- *zvážíly přezkum daňových předpisů s ohledem na jejich dopad na likviditu malých a středních rodinných podniků v případě předání vlastnictví bez negativních dopadů na výnosy.*

3.5. Obrácení nezdaru v úspěch: druhá šance pro čestné úpadce

Úpadek podniku patří, stejně jako jeho založení, k dynamickému a zdravému trhu. **Z důkazů vyplývá, že drtivá většina (96 %) úpadků je způsobena sledem opožděných plateb či jinými objektivními problémy** – jinak řečeno, jedná se o „čestné úpadky“, kdy se podnikatel nedopustí podvodu.⁵⁴ Na podnikatele se ale často v úpadkovém právu pohlíží tak, jako kdyby se jednalo o podvodníky, a než mohou být osvobozeni od placení pohledávek, musí projít složitými postupy. V některých členských státech může tento proces trvat tak dlouho, že podnikatelé nebudou uvažovat o podstoupení dalších podnikatelských rizik.⁵⁵ V některých případech jim může být právně znemožněno založit nový podnik po značnou nebo celou dobu jejich života.

I po osvobození od placení pohledávek jsou bývalí úpadci stigmatizováni a mají potíže s financováním nového podnikání. Proto mnoho potenciálních podnikatelů prostě rezignuje a ani neuvažuje o tom, že by se o podnikání pokusili znovu.

Výzkumy ovšem ukazují, že **podnikatelé, kteří zahajují svou činnost podruhé, mají větší úspěchy a jejich podniky přežívají déle než průměrný začínající podnik; rychleji rostou a zaměstnávají více pracovníků.**⁵⁶ Proto by úpadek v podnikání neměl vyústit v „doživotní trest“ v podobě zákazu jakýchkoliv podnikatelských aktivit, **ale mělo by se na něj pohlížet jako na příležitost ponaučit se a zlepšit** – je to týt princip, který již dnes přijímáme jako základ pro pokrok ve vědeckém výzkumu. Z toho plyne, že jakákoli iniciativa směřující k podnícení vzniku nové generace podnikatelů musí zahrnovat ujištění, že pokud jejich první projekt skončí neúspěchem, nebude jim navždy znemožněno pokusit se o nový začátek. Zákony o úpadku proto musí stanovit rychlé a účinné způsoby, jak mohou věřitelské podniky přihlásit a vymoci své pohledávky, přitom by se měly zavést rychlejší a dostupnější postupy pro ukončení činnosti podniku a pro osvobození od placení pohledávek.

V prosinci loňského roku přijala Komise sdělení o novém evropském přístupu k neúspěchu v podnikání a úpadku⁵⁷ s cílem vytvořit podnikatelsky příznivější prostředí například díky zlepšení účinnosti vnitrostátních právních předpisů v oblasti insolvence včetně stanovení délky období a nákladů spojených s osvobozením od placení pohledávek. Jako první krok přijala Komise současně návrh na modernizaci nařízení o úpadkovém řízení⁵⁸, která zajistí přeshraniční uznávání záchrany podniků a která rovněž obsahuje jednodušší přihlašování pohledávek v jiném členském státě.

Komise:

- *Zahájí veřejné konzultace s cílem zjistit postoj zúčastněných stran v otázkách předložených Komisí ve sdělení o novém evropském přístupu k neúspěchu v*

⁵⁴ <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2007:0584:FIN:cs:PDF>

⁵⁵ V některých členských státech trvá likvidační řízení týkající se podniků jeden až dva roky. Další 3 až 9 let je třeba pro opětovné zahájení činnosti podniku.

⁵⁶ E. Stam, D. B. Audretsch a J. Meijaard, „Obroda podnikání“ (Renascent Entrepreneurship), Erasmus Research Institute of Management, 2006.

⁵⁷ COM(2012) 742, „Nový evropský přístup k neúspěchu v podnikání a k úpadku“.

⁵⁸ COM(2012) 744.

podnikání a úpadku, včetně možnosti druhé šance pro čestné úpadce a zkrácení a sladění lhůty pro splnění závazků.

Členské státy se vyzývají, aby:

- *do roku 2013 pokud možno zkrátily čestným podnikatelům po úpadku dobu pro splnění závazků a vypořádání dluhu nejvýše na tři roky,⁵⁹*
- *podnikům poskytovaly podpůrné služby pro včasnou restrukturalizaci, poradenství v oblasti předcházení úpadku a malým a středním podnikům podporu při restrukturalizaci a opětovném zahájení činnosti,*
- *podnikatelům po úpadku poskytovaly poradenské služby v oblasti řízení dluhu a pro usnadnění jejich ekonomického a sociálního začlenění a zavedly pro podnikatele, kteří zahajují svou činnost podruhé, programy mentorství, odborné přípravy a vytváření podnikatelských sítí.*

3.6. Regulační zátěž: jasnější a jednodušší pravidla

Podnikatelé by měli být „běžnými zákazníky“, na nichž správní orgány poměřují své procesní požadavky, a přesto téměř tři čtvrtiny Evropanů považují za příliš obtížné založit vlastní podnik kvůli nadměrné komplikovanosti správního systému⁶⁰. Mnoho dalších si stěžovalo na značnou regulační zátěž související s řízením podniku. Komise, vědoma si této skutečnosti, se v roce 2007 zavázala k plnění akčního programu pro snižování administrativní zátěže vyplývající z právních předpisů Evropské unie o 25 % do konce roku 2012.⁶¹ V listopadu 2011 Komise přijala zprávu o snížení regulační zátěže pro malé a střední podniky, v jejímž rámci přizpůsobila regulaci EU potřebám mikropodniků,⁶² čímž bylo zaměření těchto opatření rozšířeno na mnohem větší spektrum všech typů regulační zátěže nad rámec administrativní zátěže dané výkaznictvím příslušným orgánům a zavedena zásada obráceného důkazního břemene v případě veškeré nové regulační zátěže. Zpráva také zavazovala Komisi ke zlepšení konzultací s menšími podniky a přijetí ročního srovnávacího přehledu o pokroku v provádění akčního programu v členských státech.

Komise předložila návrhy nad rámec cílového 25% snížení. Normotvůrce EU přijal opatření v hodnotě 30,8 miliard EUR ročních úspor pro podniky. To představuje 25 % regulační zátěže, jejíž hodnota byla odhadnuta na 123,8 miliard EUR. Bylo by možné dosáhnout dalšího snížení zátěže o 5,5 %, pokud by Evropský parlament a Rada přijaly další návrhy předložené Komisí.

⁵⁹ Jak je požadováno v závěrech Rady pro konkurenceschopnost z května 2011.

⁶⁰ Bleskový průzkum Evropské komise Eurobarometr č. 354 „Podnikání“.

⁶¹ Akční program ke snížení zbytečné administrativní zátěže podniků v EU určil oblasti priorit, které představují přibližně 80 % administrativní zátěže plynoucí z právních předpisů EU, včetně vnitrostátních pravidel provádějících tyto právní předpisy. V součinnosti se skupinou Stoiber, která působila jako nezávislý poradce, byly navrženy stovky úprav, které již přispěly k ročním úsporám pro podniky ve výši více než 40 miliard eur. Tyto návrhy se týkaly oblastí od zemědělství, životního prostředí a rybolovu až po právo obchodních společností, daně, statistiku, bezpečnost potravin a léčiva. K úsporám nejvíce přispěly oblasti daňového práva (přechod od papírových faktur k elektronickým fakturám) a práva obchodních společností (výjimky z některých ustanovení upravujících povinnosti týkající se rozvahy a zveřejňování pro mikropodniky).

⁶² KOM(2011) 803 a sdělení o účelnosti právních předpisů EU (REFIT!) viz: http://ec.europa.eu/governance/better_regulation/index_cs.htm

Značných úspor bylo dosaženo v oblasti **daňového práva** (přechod od papírové k elektronické fakturaci) a práva obchodních společností (výjimky z některých ustanovení o povinnostech finančního výkaznictví pro mikropodniky). Například směrnice o fakturaci⁶³ zavedla rovný přístup ve vztahu mezi papírovými a elektronickými fakturami a nepovoluje již členským státům předepisovat určité technologie pro elektronické faktury.⁶⁴ Bylo dosaženo také pokroku v procesu modernizace **celních právních předpisů**, omezení povinností statistického výkaznictví pro malé a střední podniky a v široké škále oblastí ve všech členských státech.⁶⁵

Snížení zbytečné a nadměrné regulační zátěže se i nadále řadí k nejvyšším prioritám politické agendy Komise. Kromě konferencí, jež se konaly v členských státech, byly za tímto účelem dne 1. října 2012 zahájeny veřejné konzultace s cílem určit **deset právních předpisů EU, jež představují největší zátěž**⁶⁶. Výsledky těchto konzultací spolu s podrobnější analýzou budou zohledněny při posuzování potřeby revize právních předpisů EU v konkrétních oblastech.

Regulační povinnosti podniků by měly být jasné a jednoduché. Kromě ochrany veřejného zdraví, zdraví a bezpečnosti na pracovišti a životního prostředí zajišťují jasné regulační rámce rovné podmínky, spravedlivou a otevřenou hospodářskou soutěž, obchodní jistotu a předvídatelnost trhu. Inteligentní regulace může být i hnacím motorem inovací a zajistit evropským společnostem vedoucí pozici v oblasti klíčových technologií a služeb. Duplicitní nebo nekoordinované vydávání oprávnění by však mělo být odstraněno. Obdobně by měly být odstraněny zatěžující formality, jako je požadavek prokazování pravosti veřejných dokumentů (např. firemních záznamů) pro podnikatelskou činnost v rámci vnitřního trhu.

Měla by být odstraněna nebo snížena byrokracie, kdekoli to je možné, **pro všechny podniky** a zejména pro mikropodniky, **včetně osob samostatně výdělečně činných a svobodných profesí,** které jsou vůči dopadům byrokratické zátěže mimořádně zranitelné vzhledem ke své malé velikosti a omezeným lidským a finančním zdrojům. Zároveň by měly být odstraněny nepatřičné a neodůvodněné překážky vstupu do svobodných povolání.

V oblasti zadávání veřejných zakázek jsou malé a střední podniky a přeshraniční účastníci nabídkových řízení zatěžováni administrativními požadavky (např. poskytování průkazných dokumentů), čelí problémům při získávání informací a někdy nepřiměřeným požadavkům zadavatelů. Podíl malých a středních podniků, které získaly veřejné zakázky, se od roku 2002 výrazně nezměnil. Nejvýznamnějším faktorem, který měl dopad na účast malých a středních podniků v nabídkových řízeních, je rozsah zakázky – malé a střední podniky nemají potřebnou kapacitu na to, aby se mohly zúčastnit nabídkových řízení vyhlášených na veřejné zakázky velkého rozsahu a plnit požadavky s nimi spojené; zakázky nad rámec 300 000 EUR zřejmě obecně přesahují jejich možnosti. Využívání šarží pro zakázky v celkové hodnotě nad určité limity by zvýšilo počet zakázek přístupných malým a středním podnikům.

⁶³ Směrnice Rady 2010/45/EU ze dne 13. července 2010, kterou se mění směrnice 2006/112/ES o společném systému daně z přidané hodnoty, pokud jde o pravidla fakturace.

⁶⁴ Odhaduje se, že pokud všechny podniky přijmou elektronickou fakturaci, úspory dosáhnou ve střednědobém horizontu výše 18 miliard eur.

⁶⁵ K přehledu osvědčených postupů viz rozsáhlé přílohy zprávy nazvané „Evropa může být úspěšnější“, přijaté skupinou na nejvyšší úrovni pro snížení administrativní zátěže (listopad 2011), na adrese http://ec.europa.eu/dgs/secretariat_general/admin_burden/best_practice_report/docs/bp_report_signatur_e_cs.pdf

⁶⁶ Konzultace: „Kterých 10 legislativních aktů představuje největší zátěž pro malé a střední podniky?“
http://ec.europa.eu/enterprise/policies/sme/public-consultation-new/index_cs.htm

Komise navíc doporučuje členským státům, aby pokračovaly v modernizaci trhů práce zjednodušením právních předpisů v oblasti zaměstnanosti a navržením pružné úpravy pracovní doby, včetně režimu zkráceného úvazku.⁶⁷

Podniky by kromě toho měly mít možnost využívat **odborné poradenství a pomoc**, kdykoli čelí nesprávně uplatňovanému právu vnitřního trhu, tedy v oblasti, v níž je síť Komise (SOLVIT) aktivní po dobu uplynulých 10 let.

Podnikatelé by měli mít také možnost využívat jednotné kontaktní místo pro získávání komplexních informací o povoleních, správních postupech, financování a veřejné podpoře. Měla by být rozšířena jednotná kontaktní místa pro podnikatele, jako je například „Barcelonactiva“, která získala Evropskou cenu za podporu podnikání za rok 2011. Komise kromě toho v nedávné době spustila nový portál „Vaše Evropa“, jehož součástí je **jednotné místo přístupu k finančním nástrojům EU**.⁶⁸ Pro podniky by mělo být k dispozici více správních postupů online, a to i pro přeshraniční podnikání. Členské státy se vyzývají, aby rozšířily svá jednotná kontaktní místa zřízená na základě směrnice o službách pro větší počet postupů, aby se tato místa řídila přístupem zaměřeným na životní cyklus podniku, aby byla vícejazyčná a aby byla více uživatelsky vstřícná.

Komise:

- *bude i nadále energicky prosazovat snížení regulační zátěže v právních předpisech navrhovaných EU, zejména v oblastech, ve kterých jsou takové zátěže největší,*
- *stanoví, jak hodlá přezkoumat a revidovat právní předpisy EU s cílem snížit zbytečnou a nadměrnou zátěž v oblastech určených jako deset předpisů představujících největší zátěž; budou také navrženy legislativní iniciativy snižující administrativní zátěž v jiných oblastech, jako například propagace elektronické fakturace v oblasti zadávání veřejných zakázek a usnadnění podnikání prostřednictvím standardního přiznání k DPH,⁶⁹*
- *navrhne právní předpisy, jimiž budou zrušeny zatěžující požadavky na úřední ověřování veřejných dokumentů, které musí malé a střední podniky předkládat pro realizaci přeshraničního podnikání v rámci jednotného trhu,*
- *zřídí pracovní skupinu, která bude posuzovat konkrétní potřeby podnikatelů ve svobodných povoláních ve vztahu k otázkám, jako je zjednodušení, internacionalizace nebo přístup k financím,*
- *bude sledovat pokrok prostřednictvím jednotných kontaktních míst podle směrnice o službách a vyzve členské státy, aby zaujaly přístup více zaměřený na podnikání,*
- *prijme opatření s cílem zajistit, aby větší počet podniků získal pomoc prostřednictvím sítě SOLVIT, budou-li jim na jednotném trhu upírána orgány veřejné moci jejich*

⁶⁷ „Na cestě k hospodářské obnově vedoucí k intenzivnímu růstu pracovních míst“, zde dne 18.4.2012, COM(2012) 173 final. Viz též Překážky růstu – přijetí prvního zaměstnance ('Obstacles to growth - Recruiting the first employee'), zpráva odborné skupiny „První zaměstnanec“, http://ec.europa.eu/enterprise/policies/sme/files/support_measures/first_emp/1st_emp_en.pdf

⁶⁸ To je výsledek Akčního plánu Komise ke zlepšení přístupu malých a středních podniků k financování (KOM(2011) 870 v konečném znění).

⁶⁹ Pracovní program Komise na rok 2013 (COM(2012) 629 final).

práva; evropská síť podniků (Enterprise Europe Network) by měla pomáhat podnikům s cílem zajistit jim efektivní přístup k síti SOLVIT a její využívání; prověří všechny stávající zdroje pro podnikatele na úrovni EU s cílem zajistit jasnost a přístupnost a zamezit duplicitě a zastaralým informacím.

Členské státy se vyzývají, aby:

- do konce roku 2015 snížily dobu potřebnou k vydání oprávnění a jiných povolení nezbytných pro zahájení podnikatelské činnosti na jeden měsíc,⁷⁰*
- v plném rozsahu provedly do roku 2013 „Evropský kodex osvědčených postupů usnadňujících přístup malých a středních podniků k veřejným zakázkám“,*
- pokračovaly v modernizaci právních předpisů regulujících trh práce s cílem pokračovat v modernizaci trhů práce prostřednictvím zjednodušení právních předpisů v oblasti zaměstnanosti a navržení pružné úpravy pracovní doby, včetně režimu zkráceného úvazku,⁷¹*
- rozšířily jednotná kontaktní místa pro větší počet hospodářských činností a učinily je uživatelsky vstřícnější,*
- vytvořily „jednotná kontaktní místa pro podnikatele“ s cílem soustředit zde veškeré služby podpory podnikání, včetně mentorství, usnadnění přístupu ke konvenčním i nekonvenčním finančním prostředkům, přístupu k „podnikatelským inkubátorům“ a „katalyzátorům podnikání“ a k podpoře včasné internacionalizace mladých podniků a k poradenství v těchto otázkách; Měly by být zapojeny všechny příslušné zúčastněné strany s cílem zajistit partnerský přístup, včetně poskytovatelů vzdělávání a odborné přípravy.*

4. PILÍŘ AKČNÍHO PLÁNU 3 – VZORY A OSLOVOVÁNÍ SPECIFICKÝCH SKUPIN

4.1. Nový způsob vnímání: podnikatelé jako vzory

Evropa má málo známých příkladů úspěšného podnikání. Je to v důsledku faktu, že podnikání není ve společnosti oceňováno a považováno za atraktivní profesní dráhu. V Evropě bývají podnikatelé jen zřídka vysoce hodnoceni mezi žádoucími povoláními. Bez ohledu na skutečnost, že podnikatelé vytvářejí pracovní příležitosti a jsou hybným motorem ekonomiky, jejich úspěchy nejsou v médiích prezentovány jako vzor. V očích mladých lidí se tak dráha podnikatele ocitá dost nízko v žebříčku atraktivních profesí a její obraz ve společnosti odrazuje případné zájemce o toto profesní uplatnění.

Důležitým faktorem pro změnu podnikatelské kultury je tedy **změna ve vnímání profese podnikatele prostřednictvím praktické a pozitivní komunikace** o vynikajících výsledcích dosažených podnikateli, o hodnotě, kterou mají pro společnost a o příležitostech pro zakládání nových podniků nebo jejich převzetí jako o způsobu profesní realizace. Má-li být dosaženo tohoto cíle, je třeba je intenzivněji zviditelnit jako společenské vzory, s přihlédnutím

⁷⁰ Studie „Dynamika podnikání“ (Business Dynamics) z roku 2010 zjistila, že v 7 z 33 evropských zemí, které byly předmětem průzkumu, pět vzorových společností dokázalo získat všechna nezbytná povolení během 30 dnů.

⁷¹ http://ec.europa.eu/europe2020/pdf/ags2013_cs.pdf, s. 10.

k rozmanitosti profilů podnikání a cest k úspěchu. Jasně a poutavě podané informace o problémech a přednostech dráhy podnikatele mohou být protiváhou negativních dojmů. Pro zásadní obrat ve vnímání role podnikatelů má proto klíčový význam odpovídající širší veřejná diskuze, zejména v médiích. Veřejné a soukromé instituce by proto měly být nabádány k tomu, aby zdůrazňovaly společenský a ekonomický význam podnikatelů nejenom jako legitimní profesní dráhy, ale jako záležitosti svrchovaného národního, evropského i mezinárodního zájmu.

Komise:

- *zavede v rámci „Týdne malých a středních podniků“ celoevropský „Den podnikání EU“ pro studenty v posledním roce středního vzdělávání. V rámci těchto akcí by mohla být uskutečněna setkání s podnikateli, případové studie, přednášky, semináře a „dny otevřených dveří v podnicích“.*

Členské státy se vyzývají, aby:

- *zintenzivnily činnosti v oblasti podpory podnikání a pověřily známé podnikatele coby vnitrostátní vyslance podnikání, aby se ve svých zemích stali „tvářemi podnikání“; jejich úlohou bude propagovat hodnotu podnikání pro společnost, zdůrazňovat význam rozvíjení podnikatelských dovedností a zkušeností ve vzdělávání a vyzdvihovat podnikání jako profesní příležitost,*
- *lépe zohlednily rozmanitost modelů podnikání a právního postavení ve svých vnitrostátních i místních programech podpory podnikání a rozvíjely společenské vzdělávání a odbornou přípravu v oblasti podnikání.*

4.2. Nové horizonty: oslovení žen, seniorů, migrantů, nezaměstnaných, mladých lidí

Demografickými skupinami, které jsou nedostatečně zastoupeny v podnikatelské populaci a zejména mezi zakladateli začínajících podniků, jsou mladí lidé, ženy, osoby se zdravotním postižením či migranti. Evropa pro ně musí otevřít cesty k podnikání s cílem vytvořit pro ně pracovní příležitosti, zajistit jejich ekonomickou a společenskou emancipaci a využít jejich tvořivé a inovační schopnosti. Tyto cesty by měly být citlivé k potřebám různých skupin, jejich očekáváním a jejich normám, s ohledem na to, jakým způsobem jsou rady a informace poskytovány a přijímány. Opatření by měla být založena na integrovaném programu podpory, který rozvíjí lidský kapitál a poskytuje rovněž finanční podporu. Kromě konkrétních činností přizpůsobených potřebám každé z těchto skupin by všechna tato opatření měla být začleněna do programů odborného vzdělávání v oblasti podnikání, které jsou navrženy a nabízeny v součinnosti s poskytovateli vzdělání a odborné přípravy, organizacemi mládeže, tradičními poradci v oblasti podnikání i finančními institucemi.

4.2.1. Ženy

Ženy představují 52 % z celkové evropské populace, ale pouze jednu třetinu osob samostatně výdělečně činných nebo všech subjektů zakládajících nové podniky v EU.⁷² **Ženy tak představují významný zdroj podnikatelského potenciálu v Evropě.** Při zakládání a řízení

⁷² Eurostat, „Statistika v kostce: rozdíly mezi muži a ženami v podnikání“ (Statistics in focus: the entrepreneurial gap between men and women) (30/2007).

podniku ženy čelí větším problémům než muži, zejména pokud jde o přístup k financím, odborné přípravě, vytváření sítí a o rovnováhu mezi pracovním a osobním životem.⁷³

Potenciální podnikatelky by měly být informovány o programech podpory podnikání a příležitostech financování.

V roce 2009 Komise zahájila činnost Evropské sítě vyslankyň v podnikání, která měla představit potenciálním podnikatelkám inspirující vzory. Po ní následovala v roce 2011 **Evropská síť mentorů pro podnikatelky poskytující dobrovolně poradenství ženám zakládajícím a řídicím nové podniky**. V roce 2012 Komise předložila návrh ke zlepšení rovnováhy v zastoupení žen a mužů v představenstvech veřejně kótovaných společností. *I přesto, že členství v představenstvu vyžaduje odlišné schopnosti a dovednosti ve srovnání s podnikáním, větší počet žen zastoupených ve funkcích vyššího vedení by mohl sloužit jako vzor pro ženy obecně. Zviditelnění většího počtu úspěšných podnikatelek a manažerek ukáže jiným ženám, že mají šanci na úspěch na trhu práce.*

Efektivní provádění stávajících právních předpisů upravujících rovnost žen a mužů, zejména směrnice 2010/41/ES,⁷⁴ by mělo dále podnítit podnikání žen.

Komise:

- *vytvoří celoevropskou online mentoringovou, poradenskou a vzdělávací platformu a platformu pro vytváření podnikatelských sítí pro podnikatelky, která převede současné vnitrostátní sítě vyslankyň a mentorů na online bázi, prohloubí jejich nabídku a rozšíří jejich dosah a bude podporovat podnikání žen na vnitrostátní a regionální úrovni prostřednictvím prosazování výměny osvědčených postupů mezi členskými státy.*

Členské státy se vyzývají, aby:

- *navrhly a provedly vnitrostátní strategie pro podnikání žen s cílem zvýšit podíl společností řízených ženami,*
- *shromažďovaly údaje členěné podle pohlaví a sestavovaly každoroční aktualizace o situaci podnikatelek na vnitrostátní úrovni,*
- *pokračovaly v činnosti stávajících sítí podnikatelek – vyslankyň a mentorů pro podnikatelky a tyto sítě rozšiřovaly,*
- *prováděly politiky umožňující ženám dosáhnout přiměřené rovnováhy mezi pracovním a osobním životem prostřednictvím zavedení vhodné a dostupné péče pro děti a závislé starší osoby, zejména pomocí plného využívání možností podpory v rámci EZFRV, EFRR a ESF.*

⁷³ Viz např. O. Bekh, ETF „Rozvoj podnikání žen“ (Women’s Entrepreneurship Development), Policy Brief (2012); A. Lesina, F. Lotti, „Platí ženy za získání úvěru více? Důkazy z Itálie“ (Do Women Pay More for Credit? Evidence from Italy), pracovní dokument NBER (2008); „ženy v podnikání a rozhodování“ (women in business and decision-making), Eurochambres (2004).

⁷⁴ Úř. věst. L180/1 ze dne 15.7.2010.

4.2.2. Senioři

Senioři jsou cenným zdrojem pro podnikání. V období 1990–2010 podíl občanů ve věku nad 50 let v Evropě vzrostl z 32,1 % na 36,5 % a střední věk evropské populace se pravděpodobně bude v následujících desetiletích zvyšovat. Každý rok odchází do důchodu stále větší skupina vzdělaných a velmi zkušených lidí a společnost doposud nenašla nové cesty, jak jim pomoci se uplatnit a využít jejich know-how a dovednosti. Jejich zapojení do zakládání nových podniků a do pomoci novým a stávajícím podnikatelům by přispělo k maximálnímu využití bohatých zkušeností, jimiž disponují a o něž by mohla společnost při jejich odchodu do důchodu přijít, dále pak k pěstování mezigeneračního učení a k zajištění předávání znalostí.

Vzhledem k tomu, že lidé žijí déle a zdravěji, začínají se měnit tradiční modely a volby týkající se odchodu do důchodu. Senioři, kteří se poprvé chystají založit podnik, by měli využívat plný rozsah stávajících služeb podpory.

Starší podnikatelé mohou být také cenným zdrojem pro ostatní podnikatele. Podnikatelé, kteří odešli do důchodu, mají cenné know-how a zkušenosti, jež mohou usnadnit založení a řízení podniku ve srovnání s úsilím zakladatele podniku bez těchto zkušeností. Tyto znalosti představují cenný evropský duševní kapitál a měly by být maximálně využívány. Evropa by mohla čerpat inspiraci z programů jako je „Senior Enterprise“ (Irsko) a „Maillages“ (Francie) a vybízet patřičně motivované seniory, aby působili jako dobrovolní mentoři, potenciální kupující podniků nebo investoři do podniků nebo jako dočasní manažeři pomáhající zranitelným začínajícím podnikům nebo podnikům, které prodělávají změny.⁷⁵

Komise:

- *bude nápomocna výměně osvědčených postupů pomáhajících zkušeným manažerům z řad vyššího vedení a podnikatelům při poskytování mentorských služeb novým podnikatelům a zároveň bude podporovat vzájemné a mezigenerační mentorství mezi podnikateli za účelem výměny životně důležitých dovedností, jako je gramotnost v oblasti IKT, a zkušeností seniorů.*

Členské státy se vyzývají, aby:

- *podporovaly starší podnikatele, kteří mají zájem předávat know-how novým podnikatelům a „spárovaly“ starší podnikatele s nezkušenými podnikateli s cílem vytvořit týmy disponující širšími soubory dovedností,*
- *zajistily, aby zapojení starších podnikatelů a podnikatelů v důchodu do projektů bylo slučitelné s jejich důchodovými perspektivami.*

4.2.3. Podnikatelé z řad migrantů

Přistěhovalci založili 52 % začínajících podniků vytvořených v Silicon Valley v období 1995–2005 a Izrael vděčí za mnohé své úspěchy přistěhovalcům. **Podle OECD mají migranti více podnikatelského ducha než původní obyvatelé a osoby samostatně**

⁷⁵ Další příklad toho, co lze dokázat, je možné demonstrovat na organizaci Sbor služeb penzionovaných vedoucích manažerů (Service Corps of Retired Executives, SCORE) se sídlem ve Spojených státech, která vytvořila síť 13 000 dobrovolníků, jejichž odborné poradenské služby pomohly vytvořit v roce 2011 více než 67 000 pracovních příležitostí.

výdělečně činné narozené v zahraničí, které vlastní malé nebo střední firmy, vytvářejí přibližně 1,4 až 2,1 dalších pracovních příležitostí⁷⁶. Migranti představují důležitý zdroj potenciálních podnikatelů v Evropě. Dnes jsou ovšem podniky evropských migrantů zejména mikropodniky, které nemají žádné zaměstnance nebo jich mají jenom velice málo. Ve srovnání s podniky založenými původními obyvateli jsou také malé z hlediska obrátu a zisku. Kvalifikovaní obyvatelé z řad migrantů se často musí vypořádávat s právními problémy, omezenými trhy práce a profesními příležitostmi, což je nutí k samostatné výdělečné činnosti. Je rovněž třeba poznamenat, že v některých třetích zemích je uplatňována migrační politika, která je mimořádně přitažlivá z hlediska usnadnění příchodu podnikatelů. Měly by být také řešeny problémy zranitelnějších skupin migrantů s nižší kvalifikací. Bez ohledu na to, že migranti vykazují vyšší podíl založených podniků než zbývající obyvatelé, mnohdy neuspějí spíše kvůli nedostatku informací, znalostí a jazykových dovedností.⁷⁷

EU veřejně uznala klíčový přínos, který mohou migranti mít pro udržitelný růst a zaměstnanost. Evropská agenda pro integraci státních příslušníků třetích zemí⁷⁸ zdůrazňuje důležitou roli migrantů jako podnikatelů a uvádí se v ní, že by „měly být posíleny také význam jejich tvořivých a inovačních schopností“. Je důležité, aby politiky podporující podnikání v Evropě v plné míře zohlednily podnikatelský potenciál, který tato skupina představuje. Vysoce kvalifikovaní státní příslušníci nečlenských zemí EU již mohou být přijímáni jako pracovníci podle směrnice o modrých kartách.⁷⁹ Vnitrostátní a evropské politiky by měly také brát v potaz potenciál kvalifikovaných migrantů pro zakládání podniků a pracovních příležitostí. Podpůrná opatření a politické iniciativy by měly zejména pomoci přilákat talentované potenciální podnikatele, kteří mají v úmyslu vytvářet globální společnosti se sídlem v Evropě.

Komise:

- *navrhne politické iniciativy k přilákání potenciálních migrantů–podnikatelů a k usnadnění podnikání migrantů, kteří již jsou usazeni v EU nebo do EU přicestovali z jiných důvodů než kvůli založení podniku, v návaznosti na osvědčené postupy vypracované v členských státech, včetně místních orgánů,*
- *provede analýzu příležitostí k navržení právních předpisů zaměřených na odstranění právních překážek zakládání podniků a udělení stálého povolení kvalifikovaným přistěhovalcům–podnikatelům.*

Členské státy se vyzývají, aby:

- *odstranily právní překážky zakládání podniků legálními migranty–podnikateli, například formou zvážení iniciativ spočívajících v poskytnutí stálého povolení kvalifikovaným přistěhovalcům–podnikatelům nebo přistěhovalcům–absolventům evropských institucí na vysokoškolské úrovni, které by jim umožnilo založit podnik v Evropě a jež by bylo možno prodloužit, budou-li dosaženy předem stanovené cíle*

⁷⁶ OECD(2010), „Otevřeno pro podnikání; podnikání migrantů v zemích OECD“ (Open for Business; Migrant Entrepreneurship in OECD Countries OECD) Publishing, <http://dx.doi.org/10.1787/9789264095830-en>.

⁷⁷ J. Rath, Evropská nadace pro zlepšení životních a pracovních podmínek (Eurofound) (2011), „Podpora podnikání příslušníků etnických skupin v evropských městech“ (Promoting ethnic entrepreneurship in European cities), Úřad pro publikace Evropské unie, Lucemburk. **K dispozici na adrese:** <http://www.eurofound.europa.eu/pubdocs/2011/38/en/2/EF1138EN.pdf>

⁷⁸ KOM(2011) 455 v konečném znění a SEK(2011) 957 v konečném znění.

⁷⁹ Směrnice Rady 2009/50/ES.

z hlediska vytváření pracovních příležitostí, obratu nebo získávání nových finančních prostředků,

- *usnadnily přístup k informacím a vytváření sítí pro migranty–podnikatele a potenciální migranty–podnikatele, například prostřednictvím vytváření příslušných informačních středisek v oblastech hustě osídlených migranty.*

4.2.4. *Nezaměstnaní, zejména mladí lidé*

Vzhledem k významnému počtu nezaměstnaných v celé Evropě by měly být zavedeny programy podpory podnikání s cílem podpořit zakládání podniků, jako způsob, jak řešit nezaměstnanost⁸⁰. Jen omezený počet programů podpory rozvoje podnikání se zaměřuje speciálně na nezaměstnanou mládež⁸¹.

Veškerá podpora rozvoje podnikání by měla zahrnovat nasměrování k informacím a poskytování odkazů na podpůrné služby, poradenství, koučování a mentorství v oblasti podnikání. Taková pomoc se také může týkat poskytování konkrétních dovedností (např. určování příležitostí, plánování podnikání, finančního řízení, prodeje a marketingu) předávaných neformálně (např. prostřednictvím programu mentorství) nebo formálněji účastí v kurzech. Podpora by měla být zaměřena na skupiny s největším potenciálem (jako například nezaměstnané pracovníky s odbornými dovednostmi, ženy nebo mladé lidi) a měla by se opírat o těsnou spolupráci mezi službami zaměstnanosti, podporou podnikání a poskytovateli finančních prostředků. Cílem je pomoci nezaměstnaným uskutečnit efektivní přechod k samostatné výdělečné činnosti, zvýšit udržitelnost jejich podnikání a přizpůsobit podporu pro skupiny, pro něž mohou být potřebné další zdroje, jako například pro mladé lidi nebo pro lidi, pro něž nejsou optimální tradiční cesty podpory podnikání.

Pozornost by měla být věnována také nezaměstnaným obecně, zejména těm, kteří již disponují dovednostmi a schopnostmi, jež lze předávat prostřednictvím koučování v oblasti podnikatelské činnosti a mentorství v oblasti podnikatelské činnosti samostatně výdělečně činných osob.

Komise:

- *zavede v roce 2014 budoucí nástroj mikrofinancování v rámci Programu Evropské unie pro sociální změny a inovace, který se zaměří na zranitelné skupiny, včetně osob, které přišly o práci nebo jim hrozí, že o ni přijdou nebo mají problém vstoupit či vrátit se na trh práce,*
- *poskytne prostřednictvím Evropského sociálního fondu technickou pomoc, která se zaměří, kromě jiného, na vytvoření programů podpory pro mladé podnikatele zakládající podniky a sociální podnikatele,*
- *zorganizuje, v rámci nástroje mikrofinancování Progress, v červnu 2013 fórum zúčastněných stran v oblasti mikrofinancování a sociálního podnikání za účelem zapojení místních finančních zprostředkovatelů do podpory podnikatelské činnosti v zelené ekonomice,*

⁸⁰ COM(2012) 727, „Zapojení mladých lidí do zaměstnání“.

⁸¹ Viz zejména Policy Brief Evropské komise-OECD o podnikání mládeže v Evropě, k dispozici na adrese: http://ec.europa.eu/youth/news/20120504-youth-entrepreneurship-employment_en.htm

- *provede ve své Výroční zprávě o podnikání za rok 2013 sestavené společně s OECD analýzu situace podnikání pro nezaměstnané; zpráva bude obsahovat analýzu současné situace, nabídne příklady osvědčených postupů při řešení tohoto problému a navrhne příslušná politická doporučení,*
- *provede analýzu výsledků studie „Samostatná výdělečná činnost a podnikání: příspěvek veřejných služeb zaměstnanosti k vytváření pracovních příležitostí“ a v červnu 2013 zorganizuje prezentaci výstupů pro služby veřejné zaměstnanosti.*

Členské státy se vyzývají, aby:

- *navzájem propojovaly veřejné služby zaměstnanosti se službami podpory podnikání a poskytovateli (mikro)financování s cílem pomoci nezaměstnaným najít cesty k podnikání,*
- *řešily problém nezaměstnanosti navrhováním programů odborného vzdělávání v oblasti podnikání pro nezaměstnané mladé lidi, jehož součástí by byly jasně definované fáze: profilování, plánování, zahájení činnosti, konsolidace a růst, přičemž každá fáze by nabídla rozmanitý rejstřík služeb (poradenství, odborné vzdělávání a kvalifikace, mentorství a přístup k mikroúvěrům), a to v součinnosti s organizacemi pro mládež a s dalšími organizacemi, tradičními poradci v oblasti podnikání a finančními institucemi,*
- *zavedly aktivní programy pro trhy práce, které poskytnou finanční podporu všem nezaměstnaným pro založení podniku,*
- *v součinnosti se systémy vzdělávání a odborné přípravy zavedly a řídily programy podnikatelského vzdělávání pro nezaměstnané, jež by byly cestou zapojení do vzdělávání v rámci poskytnutí druhé šance, s cílem umožnit jim vstoupit (vrátit se) do ekonomicky aktivního života jako podnikatelům na základě úspěšných modelů z řady členských států.*

5. ZÁVĚRY

V situaci současné hospodářské krize **nové a mladé podniky představují klíčový faktor v procesu hospodářské obnovy vedoucí k intenzivnímu růstu pracovních míst.** Problémy spojené s nízkou mírou zakládání nových podniků, vysokým odlivem zákazníků a nízkým růstem společností v Evropě jsou dobře známé. Je čas jednat a umožnit podnikatelům v Evropě a Evropě jako celku dosáhnout větší míry adaptability, tvořivosti a prosazení v konkurenci v globalizovaném světě, která klade na podnikatele stále vyšší nároky a jejíž intenzita se neustále stupňuje.

Mají-li Komise a členské státy oživit činnost podnikatelů v Evropě a obnovit její dynamiku, musí společně pracovat na obnovení důvěry a vytvoření optimálního prostředí pro podnikatele tím, že je učiní základem politiky i praxe v oblasti podnikání a prosadí zásadní změny v kultuře podnikání.

Příklady úspěchů z celé Evropy ukazují, že existují osvědčené postupy, které mohou přispět k rozkvětu a růstu činnosti podnikatelů. Evropa si musí v plné míře osvojit tyto zkušenosti a využít jejich potenciálu k odstranění překážek a zrušení zatěžujících požadavků, které brání

podnikatelské činnosti. **Principy spjaté suznáním role podnikatelů jako tvůrců pracovních příležitostí a prosperity** by měly být šířeny ve správních orgánech všech členských států. Evropa se kromě toho musí stát místem, které bude vstřícné vůči nejtalentovanějším podnikatelům na mezinárodní úrovni: regulační rámce a rámce podpory by měly přitáhnout zakladatele podniků z jiných regionů světa, aby přišli místo například do Spojených států nebo východní Asie do Evropy. Pouze s tímto postojem lze dosáhnout dalekosáhlého pokroku v zásadních oblastech: přiměřenější a jednodušší regulační požadavky, přístup k finančním prostředkům, podpora nových podniků, převody podniků a efektivní úpadková řízení a spravedlivá druhá šance pro poctivé podnikatele, kteří neuspěli.

Tyto prvky jsou sice nezbytné, samy o sobě ovšem nedokážou dodat novou dynamiku evropskému podnikání. Hlavními motivy Evropanů pro založení podniku jsou seberealizace a flexibilita z hlediska času a místa výkonu práce, nikoli dobré rámcové podmínky.⁸² Je proto **potřebná radikální změna evropské kultury směrem k novým představám o podnikání**, a sice v tom smyslu, že budou veřejně vyzdvihovány úspěchy, stavěn do popředí přínos podnikatelů k evropské prosperitě a prezentovány přednosti profesní dráhy podnikatele.

Ze všech těchto důvodů a pokud chceme dosáhnout trvalých změn, jsou nezbytné investice do změny způsobu, jakým veřejnost vnímá podnikatele, do vzdělávání podnikatelů a do podpory skupin, které jsou mezi podnikateli nedostatečně zastoupeny. Pouze v případě, že velký počet Evropanů ocení dráhu podnikatele jako přitažlivou možnost, která má řadu předností, bude podnikatelská činnost v Evropě dlouhodobě vzkvétat.

Zásadní posun v oblasti podnikání v Evropě je společným úkolem Komise a členských států, jehož realizaci předpokládanou v dlouhodobém horizontu musí v současné době zahájit.

V rámci iniciativy na podporu malých a středních podniků („Small Business Act“) pro Evropu na tento akční plán a na jeho klíčová opatření naváže Komise prostřednictvím politiky v oblasti konkurenceschopnosti a průmyslové politiky a mechanismů správy, včetně jejich vnějšího rozměru, pokud jde o kandidátské, potenciálně kandidátské a sousední země. Síť vnitrostátních zmocněnců pro malé a střední podniky musí, společně se zmocněncem EU pro malé a střední podniky, hrát mimořádně klíčovou roli při zajištění pokroku v souvislosti s navrhovanými opatřeními. Členské státy se vyzývají, aby podávaly zprávy o pokroku, jehož bylo dosaženo v souvislosti s klíčovými opatřeními tohoto sdělení na vnitrostátní úrovni v kontextu jejich národního programu reforem v rámci evropského semestru.

PŘÍLOHA: KLÍČOVÁ OPATŘENÍ KOMISE

Příloha: Akční plán podnikání 2020 - opětovné probuzení podnikatelského ducha v Evropě		
<i>Klíčové oblasti</i>	<i>Návrhy Komise</i>	<i>Období provedení</i>
Podnikatelské vzdělávání a odborná příprava na podporu růstu a zakládání podniků		
Vzdělávání a odborná příprava	<ul style="list-style-type: none"> Zavést celoevropskou iniciativu podnikatelského učení, v jejímž rámci se soustředí a jsou k dispozici stávající evropské a vnitrostátní odborné 	<ul style="list-style-type: none"> 2013–15

⁸² <http://ec.europa.eu/enterprise/policies/sme/facts-figures-analysis/eurobarometer/>

	<p>zkušenosti využitelné pro analýzu dopadu, znalosti, metodický rozvoj a vzájemné mentorství mezi kolegy z oboru z různých členských států.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Společně s OECD zavést rámec poskytující pokyny pro podporu rozvoje podnikatelských škol a institucí pro odborné vzdělávání a přípravu. • Rozšiřovat rámec poskytující pokyny pro podnikatelské univerzity; usnadňovat výměnu mezi univerzitami, jež budou mít zájem tento rámec uplatňovat; postupně zvyšovat používání tohoto rámce ve vysokoškolských institucích v EU. • Podporovat úspěšné mechanismy zakládání podniků řízeného univerzitami (metodou odštěpení, tzv. „spin off“, atd.) a univerzitní podnikatelské ekosystémy podporující toto zakládání. 	<ul style="list-style-type: none"> • 2013–2014 • 2012–2013
Vytváření prostředí, ve kterém se mohou podnikatelé rozvíjet a růst		
Přístup k financování	<ul style="list-style-type: none"> • Prostřednictvím iniciativ, jako PSCI či Společná akce na podporu mikrofinančních institucí v Evropě (JASMINE), financovat programy zaměřené na další rozvoj evropského trhu v oblasti mikrofinancování a prostřednictvím Evropského sociálního fondu či Evropského fondu pro regionální rozvoj zpřístupňovat členským státům a regionům zdroje pro mikrofinancování. • V souvislosti s přezkumem směrnice o trzích finančních nástrojů (MiFID) usnadnit malým a středním podnikům přímý přístup na kapitálový trh tím, že se stanoví režim EU pro obchodní výměny, které se specializují na obchodování s akciami a dluhopisy vydávanými malými a středními podniky („trhy pro růst malých a středních podniků“). 	<ul style="list-style-type: none"> • Probíhá, má být posíleno v novém víceletém finančním rámci od roku 2014 • Probíhá

<p>Podpora nových podniků v rozhodujících fázích jejich životního cyklu a pomoc v jejich růstu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Zjistit a prosazovat osvědčené postupy členských států s cílem vytvářet daňové prostředí, jež bude příznivější pro podnikatele. • Přezkoumat pravidla zakazující některé klamavé marketingové praktiky tak, aby se tato posílila, a posílit vymáhání práva proti takovým praktikám v přeshraničních případech. • Pomáhat členským státům vytvářet integrované podpůrné programy a akce pro nové, zejména mladé, podnikatele, prostřednictvím seminářů o budování kapacit financovaných z technické pomoci ESF, do nichž budou mimo jiné zapojeni jiné příslušní poskytovatelé vzdělávání a odborné přípravy s cílem rozvinout integrované strategie. 	<ul style="list-style-type: none"> • Probíhá • 2013 • 2013
<p>Uvolnění nových podnikatelských příležitostí v digitálním věku</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Podpořit vznik znalostní základny v oblasti hlavních trendů a inovativních obchodních modelů v digitálním odvětví. • Prostřednictvím celoevropské informační kampaně zvyšovat povědomí malých a středních podniků o přínosech IKT, a to včetně vytvoření Evropské sítě internetových podniků. • Usnadnit vytváření sítí prostřednictvím vytvoření evropské sítě mentorů pro oblast odborné přípravy a poradenství a prostřednictvím akcí zaměřených na navazování kontaktů za účelem vytváření nových partnerství. • Pro internetové podnikatele budou zahájeny specifické iniciativy, jako například vznik partnerství začínajících podniků „StartUp Europe“ s cílem zpřístupnit odborné znalosti, mentorství, technologie a 	<ul style="list-style-type: none"> • Od roku 2013 • Od roku 2013 • 2014 • 2013

	<p>služby a rovněž klub vedoucích internetových podniků (Web Entrepreneurs Leaders Club) s cílem shromáždit internetové podnikatele světové úrovně a posílit internetovou podnikatelskou kulturu v Evropě a vznik rozsáhlých internetových otevřených kurzů s cílem posílit internetové schopnosti a zřizování platform pro mentorství a rozvoj dovedností.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Posílit schopnosti a dovednosti, tj. zintenzivnit vytváření a získávání počítačových, vědeckých a tvůrčích a manažerských a podnikatelských dovedností s cílem obrátit se směrem k novým a trhům. 	<ul style="list-style-type: none"> • Probíhá
Převody podniků	<ul style="list-style-type: none"> • Vytvořit obecné zásady týkající se nejúčinnějších programů a osvědčených postupů pro usnadnění převodů podniků, a to včetně opatření pro prohloubení a rozšíření trhů pro podniky, přičemž budou mapovány dostupné programy v Evropě a budou navrhovány nezbytné kroky k odstranění případných zbývajících překážek pro přeshraniční převody podniků založené na činnosti odborné pracovní skupiny a studiích. 	<ul style="list-style-type: none"> • 2013–14
Druhá šance pro čestné úpadce	<ul style="list-style-type: none"> • Zahájit veřejné konzultace s cílem zjistit postoj zúčastněných stran v otázkách předložených Komisí ve sdělení o novém evropském přístupu k neúspěchu v podnikání a úpadku, včetně možnosti druhé šance pro čestné úpadce a zkrácení a sladění lhůty pro splnění závazků. 	<ul style="list-style-type: none"> • 2013
Regulační zátěž: jasnější a jednodušší pravidla	<ul style="list-style-type: none"> • Navrhnout právní předpisy, jimiž budou zrušeny zatěžující požadavky na úřední ověřování veřejných dokumentů, které musí malé a střední podniky předkládat pro realizaci přeshraničního podnikání v rámci vnitřního trhu. • Ustanovit pracovní skupinu, která bude posuzovat konkrétní potřeby podnikatelů ve svobodných povoláních 	<ul style="list-style-type: none"> • 2013 • 2013

	<p>ve vztahu k otázkám, jako je zjednodušení, internacionalizace nebo přístup k financím.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Přijmout opatření s cílem zajistit, aby větší počet podniků získal pomoc prostřednictvím sítě SOLVIT, budou-li jim na jednotném trhu upírána orgány veřejné moci jejich práva. 	<ul style="list-style-type: none"> • 2013
Vzory a oslovování specifických skupin		
Nový způsob vnímání: podnikatelé jako vzory	<ul style="list-style-type: none"> • Zavést v rámci „Týdne malých a středních podniků“ celoevropský „Den podnikání EU“ pro studenty v posledním roce středního vzdělávání. 	<ul style="list-style-type: none"> • 2013
Ženy	<ul style="list-style-type: none"> • Vytvořit celoevropskou online mentoringovou, poradenskou a vzdělávací platformu a platformu pro vytváření podnikatelských sítí pro podnikatelky, která převede současné vnitrostátní sítě vyslankyň a mentorů na internet, prohloubí jejich nabídku a rozšíří jejich dosah na vnitrostátní a regionální úrovni. 	<ul style="list-style-type: none"> • 2013–15
Senioři	<ul style="list-style-type: none"> • Napomáhat zkušeným manažerům z řad vyššího vedení a podnikatelům při poskytování mentorských služeb novým podnikatelům a zároveň podporovat vzájemné a mezigenerační mentorství mezi podnikateli za účelem výměny životně důležitých dovedností. 	<ul style="list-style-type: none"> • 2013–15
Migranti	<ul style="list-style-type: none"> • Navrhnout politické iniciativy k přilákání potenciálních migrantů–podnikatelů a k usnadnění podnikání migrantů, kteří již jsou usazeni v EU nebo do EU přicestovali z jiných důvodů než kvůli založení podniku, v návaznosti na osvědčené postupy z členských států. • Provést analýzu příležitostí k navržení právních předpisů zaměřených na odstranění právních překážek, které brání kvalifikovaným přistěhovalcům–podnikatelům založit podnik a získat stálé povolení k pobytu. 	<ul style="list-style-type: none"> • 2014–2017 • 2014–2017

Nezaměstnaní	<ul style="list-style-type: none"> • Zavést budoucí nástroj mikrofinancování v rámci programu PSCI a inovace, který se zaměří na zranitelné skupiny, včetně osob, které přišly o práci nebo jim hrozí, že o ni přijdou, nebo mají problém se vrátit na trh práce. • Poskytnout prostřednictvím Evropského sociálního fondu technickou pomoc, která se zaměří na vytvoření programů podpory pro mladé podnikatele zakládající podniky a sociální podnikatele. • Zorganizovat v souvislosti s nástrojem mikrofinancování Progress fórum zúčastněných stran v oblasti mikrofinancování a sociálního podnikání za účelem zapojení místních finančních zprostředkovatelů do podpory podnikání v zelené ekonomice. • Provést analýzu výsledků studie „Samostatná výdělečná činnost a podnikání: příspěvek veřejných služeb zaměstnanosti k vytváření pracovních příležitostí“ a zorganizovat prezentaci výstupů s cílem podělit se o získané zkušenosti s pracovníky služeb veřejné zaměstnanosti. 	<ul style="list-style-type: none"> • 2013 • březen 2013 • 2013 • 2013
--------------	--	---